

Judikatúra súdov EÚ

od 1. mája 2017 do 4. augusta 2017

(výber najdôležitejších rozhodnutí)

OBSAH

I.	Judikatúra Súdneho dvora.....	4
A.	Oblasť: Aproximácia právnych predpisov.....	4
B.	Oblasť: Colná únia	6
C.	Oblasť: Dane	7
D.	Oblasť: Doprava.....	10
E.	Oblasť: Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo	12
F.	Oblasť: Hospodárska súťaž	12
G.	Oblasť: Migračná politika	13
H.	Oblasť: Nediskriminácia.....	15
I.	Oblasť: Občianstvo EÚ	15
J.	Oblasť: Ochrana osobných údajov.....	16
K.	Oblasť: Ochrana spotrebiteľa	17
L.	Oblasť: Poľnohospodárstvo a rybolov	18
M.	Oblasť: Prístup k dokumentom	19
N.	Oblasť: Sloboda usadiť sa	20
O.	Oblasť: Slobodné poskytovanie služieb	21
P.	Oblasť: Sociálna politika	23
Q.	Oblasť: Spoločná obchodná politika.....	25
R.	Oblasť: Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	26
S.	Oblasť: Štátna pomoc	27
T.	Oblasť: Územie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	28
U.	Oblasť: Verejné obstarávanie	30
V.	Oblasť: Vonkajšie vzťahy	31
W.	Oblasť: Životné prostredie.....	32
II.	Judikatúra Všeobecného súdu	34
A.	Oblasť: Aproximácia právnych predpisov.....	34
B.	Oblasť: Colná únia	35
C.	Oblasť: Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo	35
D.	Oblasť: Energetika	37
E.	Oblasť: Hospodárska a menová politika	38
F.	Oblasť: Hospodárska súťaž	39
G.	Oblasť: Inštitucionálne právo	40
H.	Oblasť: Poľnohospodárstvo a rybolov	40
I.	Oblasť: Občianstvo EÚ	41
J.	Oblasť: Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	41
K.	Oblasť: Spoločná obchodná politika.....	44
L.	Oblasť: Štátna pomoc	44
M.	Oblasť: Štrukturálne fondy	45
N.	Oblasť: Verejné obstarávanie	45

UPOZORNENIE

Tento prehľad je neoficiálnym dokumentom slúžiacim na účely informovania odbornej a všeobecnej verejnosti, ktorý má iba informatívnu povahu, nezohľadňuje najnovšie zmeny európskych ani vnútroštátnych právnych noriem a nezaväzuje Ministerstvo spravodlivosti SR. Účelom tohto prehľadu je iba upozorniť na najdôležitejšie aspekty rozhodnutí, ktoré sú v prehľade uvedené v zjednodušenej forme, preto je vždy nevyhnutné pracovať s autentickým textom vybraného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Nedá sa vylúčiť, že pre riešenie konkrétneho problému môžu byť relevantné a dôležité aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, ktoré nie sú v tomto prehľade uvedené resp. iné aspekty v ňom uvedených rozhodnutí. V prehľade nie sú napríklad zaradené tie rozhodnutia, v ktorých sú síce uvedené dôležité výroky, tieto sú však iba zopakovaním už ustálenej judikatúry. Akékoľvek ďalšie šírenie alebo spracovanie tohto materiálu je možné len s predchádzajúcim súhlasom pôvodcu, ktorým je Ministerstvo spravodlivosti SR.

I. JUDIKATÚRA SÚDNEHO DVORA

A. Oblasť: Aproximácia právnych predpisov

C-17/16 *El Dakkak a Intercontinental* (4. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nariadenie (ES) č. 1889/2005 – Kontrola peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Európskej únie alebo z nej vystupujú – Článok 3 ods. 1 – Fyzická osoba, ktorá vstupuje do Únie alebo z nej vystupuje – Ohlasovacia povinnosť – Medzinárodný tranzitný priestor letiska členského štátu“

Fyzická osoba pri svojom prestupe v EÚ neohlásila príslušným autoritám, že prepravuje hotovosť v celkovej hodnote cca 1,5 milióna EUR. Mala totiž za to, že jej vstúpením do medzinárodného tranzitného priestoru letiska členského štátu, do ktorého vystúpila z lietadla prichádzajúceho z tretieho štátu a ostala v ňom až do odchodu lietadla letiaceho do iného tretieho štátu, nevstúpila do EÚ, a tak nemala ani oznamovaciu povinnosť podľa nariadenia 1889/2005. Súdny dvor však rozhodol, že čl. 3 ods. 1 predmetného nariadenia treba vzhľadom na jeho cieľ vykladať extenzívne, pričom pre uplatnenie uvedeného ustanovenia nie je podstatné, či osoba prekročila vonkajšiu hranicu EÚ. Ohlasovacia povinnosť podľa predmetného nariadenia tak vzniká aj pri vstupe do medzinárodného tranzitného priestoru letiska členského štátu.

C-48/16 *ERGO Poist'ovňa* (17. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Samostatní obchodní zástupcovia – Smernica 86/653/EHS – Provízia obchodného zástupcu – Článok 11 – Čiastočná nerealizácia zmluvy uzatvorenej medzi tretou osobou a zastúpeným – Dôsledky pre nárok na províziu – Pojem „okolnosti pripísateľné zastúpenému““

Súdny dvor sa zaoberal otázkou odmeňovania obchodných zástupcov v oblasti poisťovníctva. Sporná vnútroštátna právna úprava stanovovala povinnosť obchodného zástupcu vrátiť pomernú časť jeho provízie v prípade, že dôjde k predčasnemu ukončeniu poistnej zmluvy, uzatvorenie ktorej sprostredkoval. Súdny dvor najskôr skonštatoval, že vzhľadom na rozhodnutie slovenského zákonodarcu podriaďiť pravidlám zo smernice aj situácie, na ktoré sa smernica nevzťahuje, je potrebný výklad požadovaný vnútroštátnym súdom. Následne rozhodol, že nárok na províziu obchodného zástupcu môže zaniknúť aj v prípade čiastočnej nerealizácie sprostredkovanej zmluvy. Časť provízie, ktorú je obchodný zástupca povinný vrátiť, však musí byť primeraná rozsahu nezrealizovanej zmluvy a zároveň nerealizácia zmluvy nesmie byť pripísateľná zastúpenému. Pri poslednej spomínanej podmienke pritom treba zohľadniť všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, ktoré mohli zapríčiniť nerealizáciu zmluvy. V predmetnej veci tak môže byť pre vnútroštátny súd relevantný argument, že poistné zmluvy zanikli aj dôsledkom správania poisťovne (t. j. zastúpeného), ktoré údajne spôsobilo, že poistené osoby prestali platiť poistné.

C-587/15 *Dockevičius a Dockevičienė* (15. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel – Nehoda, ku ktorej došlo v roku 2006 medzi vozidlami, ktoré sa obvykle

nachádzajú v rôznych členských štátoch – Vnútorne predpisy rady národných kancelárií poisťovateľov členských štátov – Nedostatok právomoci Súdneho dvora – Smernica 2009/103/ES – Neuplatniteľnosť ratione temporis – Smernice 72/166/EHS, 84/5/EHS a 2000/26/ES – Neuplatniteľnosť ratione materiae – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie – Neuplatniteľnosť – Nevykonávanie práva Únie“

Východiskom pre konanie bol spor ohľadom regresného nároku medzi dvoma kancelármi poisťovateľov z rôznych členských štátov. Súdny dvor v prvom rade konštatoval, že nemá právomoc vykladať vnútorné predpisy rady kancelárií poisťovateľov. Klasifikoval ich ako právny akt uzatvorený medzi súkromnoprávnymi osobami, aj keď tvoria prílohu rozhodnutia EK o uplatňovaní príslušných smerníc a ich uzatvorenie bolo predpokladom nadobudnutia účinnosti príslušných smerníc. Ďalej potvrdil, že vnútroštátne pravidlá môžu požadovať od kancelárie poisťovateľov uplatňujúcej si regresný nárok voči inej kancelárii poisťovateľov, aby preukázala všetky okolnosti dopravnej nehody, vrátane presnej výšky vzniknutej škody, určenia osoby zodpovednej za nehodu a pod.

C-126/16 Federatie Nederlandse Vakvereniging a i. (22. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2001/23/ES – Články 3 až 5 – Prevod podniku – Zachovanie práv zamestnancov – Výnimky – Insolvenčné konanie – pre-pack – Prežitie podniku“

Súdny dvor sa v tejto veci zaoberal výkladom smernice o ochrane práv zamestnancov pri prevodoch podnikov. Holandská spoločnosť pôsobiaca v oblasti starostlivosti o deti, prevádzkujúca detské centrá a zamestnávajúca cca 3600 zamestnancov, vstúpila do konkurzného konania. Správca uzatvoril tzv. „pre-pack“ dohodu s inou spoločnosťou, na základe ktorej táto spoločnosť odkúpila zariadenia detských centier a ponúkla nové pracovné miesta pre takmer 2600 zamestnancov spoločnosti v konkurze. Niektorí zo zamestnancov, ktorým neboli nové pracovné miesta ponúknuté, zvolený postup napadli. Podľa holandského právneho poriadku tzv. „pre-pack“ pre spoločnosti vo finančných ťažkostiach smeruje ku kontinuite poskytovaných služieb a k opätovnému začatiu činnosti. Podľa Súdneho dvora sa režim ochrany zamestnancov stanovený v smernici 2001/23 musí aplikovať aj na transakcie typu „pre-pack“ ako vo veci samej, pričom v tomto ohľade nie je relevantné, že cieľom transakcie „pre-pack“ je aj maximalizovanie výnosu z predaja pre veriteľov dotknutého podniku.

C-621/15 W a i. (21. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 85/374/EHS – Zodpovednosť za chybné výrobky – Článok 4 – Farmaceutické laboratóriá – Vakcína proti hepatitíde B – Skleróza multiplex – Preukázanie chyby vakcíny a príčinnej súvislosti medzi chybou a spôsobenou škodou – Dôkazné bremeno – Spôsoby dokazovania – Neexistencia vedeckého konsenzu – Závažné, presné a navzájom sa potvrdzujúce nepriame dôkazy, ktoré sú ponechané na posúdenie súdom rozhodujúcim vo veci samej – Prípustnosť – Podmienky“

Východiskom pre konanie bol spor týkajúci sa zodpovednosti farmaceutickej spoločnosti za vadu vakcíny, ktorá mala údajne spôsobiť zaočkovanej osobe sklerózu multiplex. Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátny režim dokazovania nie je v rozpore so smernicou o zodpovednosti za chybné výrobky. V zmysle tohto režimu aj v prípade, že lekársky výskum nepotvrdil ani nevyvrátil súvislosť medzi

podaním vakcíny a ochorením, určité skutkové okolnosti možno považovať za závažné, presné a navzájom sa potvrdzujúce nepriame dôkazy, na základe ktorých možno prijať záver o vade vakcíny.

C-416/16 *Piscarreta Ricardo* (20. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2001/23 – Článok 1 ods. 1 písm. b) – Článok 2 ods. 1 písm. d) – Prevod podnikov – Zachovanie práv zamestnancov – Rozsah pôsobnosti – Pojem „zamestnanec“ a „prevod závodu“

Súdny dvor v tejto veci potvrdil, že aj špecifické skutkové okolnosti predmetnej veci, keď bol kompetentným orgánom obce zrušený obecný podnik a jeho činnosti boli prevedené tak na samotnú obec ako aj na iný obecný podnik, spadajú do pôsobnosti smernice o ochrane práv zamestnancov pri prevodoch podnikov. Ďalej Súdny dvor posudzoval, či bolo v súlade s právom EÚ, keď následkom zániku obecného podniku došlo k ukončeniu pracovnej zmluvy zamestnanca zrušeného obecného podniku, ktorý niekoľko rokov čerpal pracovné voľno bez náhrady mzdy. Súdny dvor rozhodol, že aj zamestnanec, ktorý nevykonáva pracovnú činnosť, môže spadať pod pojem „zamestnanec“ a práva a povinnosti z jeho pracovnej zmluvy majú byť prevedené na nadobúdateľa, ak aj počas prerušenia pracovnej zmluvy ostáva chránený vnútroštátnymi predpismi ako zamestnanec.

C-206/16 *Marco Tronchetti Provera a i.* (20. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Právo obchodných spoločností – Smernica 2004/25/ES – Ponuky na prevzatie – Článok 5 ods. 4 druhý pododsek – Možnosť upraviť cenu ponuky za podmienok a podľa kritérií, ktoré sú jasne určené – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca možnosť orgánu dohľadu zvýšiť cenu ponuky na prevzatie v prípade kolúzie medzi navrhovateľom alebo osobami, ktoré s ním konajú v zhode, a jedným alebo viacerými predávajúcimi“

Taliansky regulačný orgán rozhodol o povinnom zvýšení ceny za akcie spoločnosti, ktorá na trhu ponúkla na prevzatie všetky jej kmeňové akcie. Odôvodnil to tzv. kolúziou medzi majoritným akcionárom spoločnosti a inými osobami, čím mohli byť ohrozené záujmy menšinových akcionárov. Taliansky právny poriadok však nešpecifikuje príklady konaní, ktoré môžu spadať pod pojem „kolúzia“. Súdny dvor v tejto veci pripustil istú flexibilitu vnútroštátnej normotvorby. Nemožno podľa neho očakávať, aby pri použití abstraktného právneho pojmu boli uvedené konkrétne príklady jeho uplatnenia, keďže tie normotvorca nemôže vopred určiť. Aby však bola dodržaná požiadavka právnej istoty, súlad s právom EÚ možno konštatovať iba za podmienky, že výklad pojmu možno prostredníctvom výkladových metód podľa vnútroštátneho práva vyvodiť dostatočne jasným, presným a predvídateľným spôsobom.

B. Oblasť: Colná únia

C-59/16 *The Shirtmakers* (11. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Colná únia – Nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 – Colný kódex Spoločenstva – Článok 32 ods. 1 písm. e) bod i) – Colná hodnota – Prevodná hodnota – Určenie – Pojem „náklady na dopravu“

V predmetnej veci ide o výklad tých ustanovení colného kódexu, ktoré určujú spôsob stanovenia colnej hodnoty tovaru prepusteného do voľného obehu. Pre určenie hodnoty tovaru je relevantný, okrem iného, aj presný výklad pojmu „náklady na dopravu“. Súdny dvor dospel k záveru, že náklady na dopravu nevyhnutne nepredstavujú len sumy účtované dopravcami, ktorí sami uskutočnia prepravu dovezeného tovaru. Sumy účtované ostatnými poskytovateľmi služieb (zasielatelia) môžu tiež predstavovať takéto náklady, pokiaľ súvisia s prepravou tovaru na colné územie EÚ, pričom tieto sumy môžu zahŕňať aj maržu zasielateľa.

C-154/16 Latvijas dzelzceļš (18. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Colný kódex Spoločenstva – Nariadenie (EHS) č. 2913/92 – Článok 94 ods. 1 a článok 96 – Colný režim vonkajšieho tranzitu Spoločenstva – Zodpovednosť hlavného zodpovedného – Články 203, 204 a článok 206 ods. 1 – Vznik colného dlhu – Odňatie spod colného dohľadu – Neplnenie jednej z povinností vyplývajúcich z použitia colného režimu – Úplné zničenie alebo nenahraditeľná strata tovaru z dôvodu samotnej povahy tovaru alebo následkom nepredvídateľnej okolnosti alebo vyššej moci – Článok 213 – Zaplatenie colného dlhu spoločne a nerozdielne – Smernica 2006/112/ES – Daň z pridanej hodnoty (DPH) – Článok 2 ods. 1, ako aj články 70 a 71 – Zdaniteľná udalosť a vznik daňovej povinnosti – Články 201, 202 a 205 – Osoby povinné zaplatiť daň – Zistenie colného úradu určenia, že chyba náklad – Nesprávne zatvorené alebo poškodené spodné vypúšťacie zariadenie cisternového vozňa“

V predmetnom konaní išlo o výklad relevantných ustanovení colného kódexu o vyrubovaní colného dlhu pri dovoze. Vnútroštátny colný úrad vyrubil colný dlh za údajné nezákonné odňatie tovaru spod colného dohľadu v zmysle colného kódexu bez toho, aby zohľadnil, že podstatná časť prepravovaného tovaru v kvapalnom skupenstve pri prevoze unikla z prepravnej cisterny kvôli nesprávne uzatvorenému alebo poškodenému vypúšťaciemu zariadeniu. Podľa Súdneho dvora v tejto veci nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty nezákonného odňatia tovaru, keďže takéto zmiznutie tovaru (na rozdiel od krádeže tovaru) nepredstavuje riziko, že by sa tovar dostal do colného obehu EÚ bez preclenia. Možno totiž predpokladať, že únikom z cisterny došlo k úplnému zničeniu tovaru.

C. Oblasť: Dane

C-699/15 Brockenhurst College (4. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dane – Daň z pridanej hodnoty (DPH) – Smernica 2006/112/ES – Oslobodenia od dane – Poskytovanie reštauračných služieb a zábavných služieb za protihodnotu vzdelávacím zariadením obmedzenej skupiny verejnosti“

Vzdelávacie zariadenie poskytujúce vzdelávacie programy v oblasti reštauračných a pohostinských služieb a javiskového umenia prevádzkuje reštauráciu a organizuje divadelné predstavenia, pričom výkon týchto služieb je zverený študentom uvedeného zariadenia ako súčasť ich praktického vzdelávania. Sporné bolo, či uvedené služby môžu byť oslobodené od DPH ako služby úzko súvisiace so vzdelávaním. Súdny dvor konštatoval, že predmetné služby môžu byť kvalifikované ako „služby úzko súvisiace so vzdelávaním“ a oslobodené od DPH. Ich poskytovanie však musí byť nevyhnutné pre zabezpečenie kvality vzdelávania a zároveň nesmú byť určené pre získanie dodatočných príjmov pre

toto zariadenie. Splnenie týchto podmienok má overiť vnútroštátny súd. Súdny dvor však ponúkol svoj názor, že vzhľadom na charakter a podmienky poskytovania daných služieb (napr. otvorenie reštaurácie iba po predchádzajúcej rezervácii a po naplnení minimálneho počtu hostí) sa tieto služby nezdajú byť porovnateľné so službami komerčných reštaurácií a divadiel.

C-274/15 Európska komisia v. Luxemburské veľkovojevodstvo (4. 5. 2017)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Dane – Daň z pridanej hodnoty – Smernica 2006/112/ES – Článok 132 ods. 1 písm. f) – Oslobodenie od DPH služieb poskytovaných nezávislými skupinami osôb svojim členom – Článok 168 písm. a) a článok 178 písm. a) – Právo na odpočítanie pre členov skupiny osôb – Článok 14 ods. 2 písm. c) a článok 28 – Konanie člena vo vlastnom mene a na účet skupiny osôb“

Luxembursko umožnilo, aby služby poskytované nezávislými skupinami osôb (NSO) ich členom boli oslobodené od DPH, ak rozsah zdaniteľných činností skupiny neprekročí istú hranicu určenú podľa celkového obratu celej NSO. EK však namietala, že predmetná právna úprava nie je v súlade so smernicou o DPH. Súdny dvor potvrdil, že Luxembursko príliš extenzívne transponovalo ustanovenia uvedenej smernice. Oslobodené od DPH môžu byť iba také služby poskytované zo strany NSO jej členom, ktoré sú priamo potrebné pre výkon činností týchto členov oslobodených od DPH. Navyše luxemburská právna úprava príliš extenzívne umožňovala odpočet DPH tak samotnej NSO, ako aj jej členom, čo tiež nebolo v súlade s uvedenou smernicou.

C-36/16 Posnania Investment (11. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dane – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Smernica 2006/112/ES – Článok 2 ods. 1 písm. a) – Článok 14 ods. 1 – Zdaniteľné plnenia – Pojem ‚dodanie tovaru za protihodnotu‘ – Postúpenie nehnuteľnosti štátu alebo územnej samospráve s cieľom zaplatiť daňový dlh – Vylúčenie“

Obchodná spoločnosť (platca DPH) a obec uzatvorili dohodu, na základe ktorej predmetná spoločnosť prevedie na uvedenú obec vlastnícke právo k pozemku, čím sa urovná dlh na dani, ktorý má spoločnosť voči obci. Súdny dvor usúdil, že uvedený prevod nehnuteľnosti predstavuje formu úhrady dane a nepredstavuje právny vzťah, v rámci ktorého dochádza k vzájomnej výmene plnení. Pre vzťah medzi platiteľom dane a daňovým orgánom platí, že v ňom existuje iba jednostranná povinnosť platiteľa dane uhradiť daň voči daňovému orgánu. Odovzdanie majetku ako formu platby dane tak nemožno považovať za plnenie za protihodnotu v zmysle smernice o DPH a nepodlieha DPH.

C-682/15 Berlioz Investment Fund (16. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2011/16/EÚ – Administratívna spolupráca v oblasti daní – Článok 1 ods. 1 – Článok 5 – Žiadosť o informácie adresovaná tretej osobe – Odmietnutie odpovedať – Sankcia – Pojem ‚predvídateľná relevantnosť‘ požadovaných informácií – Kontrola dožiadaného orgánu – Súdne preskúmanie – Rozsah – Charta základných práv Európskej únie – Článok 51 – Vykonávanie práva Únie – Článok 47 – Právo na účinné súdne preskúmanie – Prístup súdu a tretej osoby k žiadosti o informácie zaslanej dožadujúcim orgánom“

Daňový orgán jedného členského štátu žiadal daňový orgán iného členského štátu o poskytnutie informácií. Dožiadaný daňový orgán následne žiadal právnickú osobu o poskytnutie informácií a keď táto osoba všetky informácie neposkytla, bola jej uložená pokuta. Súdny dvor konštatoval, že osoba, ktorá nevyhoví žiadosti daňového orgánu o poskytnutie informácie a je za to následne sankcionovaná, musí mať možnosť napadnúť zákonnosť rozhodnutia o pokute, keďže v opačnom prípade by došlo k porušeniu Charty základných práv EÚ. Ďalej sa Súdny dvor zaoberal legalitou požiadavky na poskytnutie informácií, pričom najmä potvrdil, že vyžiadané informácie musia spĺňať podmienku „predvídateľnej relevantnosti,“ pričom skutočnú relevanciu informácie preveruje dožiadaný orgán.

C-26/16 Santogal M-Comércio e Reparação de Automóveis (14. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Daň z pridanej hodnoty (DPH) – Smernica 2006/112/ES – Článok 138 ods. 2 písm. a) – Podmienky oslobodenia dodávky nového dopravného prostriedku v rámci Spoločenstva od dane – Bydlisko nadobúdateľa v členskom štáte určenia – Dočasná evidencia v členskom štáte určenia – Nebezpečenstvo daňového podvodu – Dobrá viera predajcu – Povinnosť náležitej starostlivosti predajcu“

Portugalský predajca predal vozidlo zákazníkovi deklarujúcemu bydlisko v Španielsku a úmysel vozidlo používať a zapísať do evidencie v Španielsku. Na základe uvedeného si predajca uplatnil oslobodenie od DPH. Po tom, ako kompetentné orgány odhalili podvodné konanie kupujúceho, bol predajcovi vyrubený dodatočný platobný výmer na DPH a výmer na úroky z omeškania. Na jednej strane je podľa Súdneho dvora na predajcu kladená požiadavka obozretnosti s cieľom uistiť sa, že plnenie, ktoré poskytuje, nepovedie k jeho účasti na daňovom podvode. Zároveň je však pri posudzovaní danej veci potrebné zohľadniť aj konanie portugalských orgánov, ktoré by mohlo narúšať princíp právnej istoty, ak by najprv povolili predávajúcemu oslobodenie od DPH na základe predložených dokumentov a neskôr od neho požadovali uhradenie DPH z dôvodu podvodu, ktorého sa dopustil kupujúci a o ktorom predávajúci nevedel a nemohol vedieť.

C-38/16 Compass Contract Services (14. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Daň z pridanej hodnoty (DPH) – Vrátenie DPH zaplatenej bez právneho dôvodu – Právo na odpočítanie DPH – Podmienky – Zásady rovnosti zaobchádzania a daňovej neutrality – Zásada efektivity – Vnútroštátna právna úprava, ktorá zavádza premlčaciu lehotu“

Vo vnútroštátnom práve existovala rozdielna úprava nárokov na vrátenie DPH zaplatenej bez právneho dôvodu a nárokov pre odpočítanie DPH zaplatenej na vstupe, vrátane rozdielnej úpravy plynutia premlčacích lehôt. Pri posudzovaní možného porušenia zásady rovnakého zaobchádzania Súdny dvor skúmal, či je situácia hospodárskeho subjektu, ktorý má v úmysle dosiahnuť vrátenie DPH zaplatenej bez právneho dôvodu porovnateľná so situáciou iného hospodárskeho subjektu, ktorý žiada tie isté vnútroštátne orgány o odpočítanie DPH zaplatenej na vstupe. V tejto súvislosti dospel Súdny dvor k záveru, že vzhľadom na rozdielny účel práva na vrátenie DPH zaplatenej bez právneho dôvodu (napraviť porušenie) a práva na odpočítanie DPH zaplatenej na vstupe (odstránenie daňového zaťaženia činností podliehajúcich DPH), môžu existovať osobitné právne režimy pre tieto dve práva.

C-254/16 Glencore Grain Hungary (6. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty (DPH) – Smernica 2006/112/ES – Článok 183 – Zásada daňovej neutrality – Odpočet dane zaplatenej na vstupe – Vrátenie nadmerného odpočtu DPH – Kontrola – Pokuta uložená zdaniteľnej osobe v rámci takejto kontroly – Predĺženie lehoty na zaplatenie – Vylúčenie zaplatenia úrokov z omeškania“

Súdny dvor v predmetnej veci stanovil isté limity pre výkon právomoci daňových orgánov. Zdôraznil, že daňovým orgánom nemôže byť ponechaná možnosť kedykoľvek začať daňovú kontrolu, najmä nie vtedy, ak by mala byť začatá v termíne blízkom termínu uplynutia lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu DPH. Zdaniteľná osoba by totiž znášala zjavné finančné nevýhody. Zároveň právo EÚ bráni takej vnútroštátnej úprave, ktorá umožňuje odmietnutie zaplatenia úrokov z omeškania za oneskorené vrátenie nadmerného odpočtu DPH, hoci daňová kontrola predchádzajúca vráteniu nadmerného odpočtu DPH trvá príliš dlho a prieťahy nie sú v celom rozsahu spôsobené zdaniteľnou osobou.

D. Oblasť: Doprava

C-315/15 Pešková a Peška (4. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Letecká doprava – Nariadenie (ES) č. 261/2004 – Článok 5 ods. 3 – Náhrady cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla a v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov – Rozsah – Oslobodenie od povinnosti náhrady – Kolízia medzi lietadlom a vtákom – Pojem ‚mimoriadne okolnosti‘ – Pojem ‚primerané opatrenia‘ na zabránenie mimoriadnej okolnosti alebo následkom takej okolnosti“

Súdny dvor v tomto prípade vykladal pojmy „mimoriadna okolnosť“ a „primerané opatrenia“ v kontexte odškodňovaní pasažierov pri meškaní letov. Kolíziu s vtákom je podľa neho možné klasifikovať ako mimoriadnu okolnosť. Na druhej strane však meškanie spôsobené tým, že vlastník lietadla trval na tom, aby lietadlo po zrážke skontroloval odborník podľa jeho výberu aj po tom, čo už lietadlo bolo skontrolované inou oprávnenou osobou, nemožno považovať za mimoriadnu okolnosť. Pojem „primerané opatrenia,“ ktoré musí letecký prepravca vykonávať v rámci prevencie meškania a zrušenia letu, môžu zahŕňať aj opatrenia pre zníženie rizika kolízie s vtákmi na letisku, avšak vnútroštátny súd musí preveriť, do akej miery bolo leteckému prepravcovi po technickej a administratívnej stránke umožnené takéto preventívne opatrenia realizovať.

C-302/16 Krijgsman (11. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Letecká doprava – Nariadenie (ES) č. 261/2004 – Článok 5 ods. 1 písm. c) – Náhrada a pomoc cestujúcim v prípade zrušenia letu – Oslobodenie od povinnosti náhrady – Prepravná zmluva uzatvorená prostredníctvom online cestovného agenta – Letecký dopravca, ktorý včas informoval cestovného agenta o zmene plánu letu – Cestovný agent, ktorý oznámil uvedenú informáciu cestujúcemu emailom desať dní pred letom“

Letecký dopravca informoval o zrušenom lete cestovného agenta (internetový predajca lístkov), ktorý následne túto informáciu preposlal cestujúcemu prostredníctvom e-mailovej správy. K cestujúcemu sa však táto informácia nedostala v predpísanej dvojtýždňovej lehote, hoci letecký dopravca informáciu

poskytol internetovému predajcovi lístkov v dostatočnom časovom predstihu. Súdny dvor zdôraznil, že letecký prepravca v tomto prípade nevie preukázať, že cestujúci bol riadne informovaný o zrušení letu v predpísanej časovej lehote, a tak nemožno dospieť k záveru, že by si letecký prepravca riadne splnil svoju informačnú povinnosť voči cestujúcemu. Preto je povinný poskytnúť cestujúcemu paušálnu náhradu za zrušený let. Nič však nebráni tomu, aby sa letecký dopravca domáhal náhrady škody voči cestovnému agentovi.

C-190/16 Fries (5. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Letecká doprava – Nariadenie (EÚ) č. 1178/2011 – Príloha I bod FCL.065 písm. b) – Zákaz držiteľov preukazu spôsobilosti pilota, ktorí dosiahli vek 65 rokov, pôsobiť ako pilot lietadla v obchodnej leteckej doprave – Platnosť – Charta základných práv Európskej únie – Článok 15 – Slobodná voľba povolania – Článok 21 – Rovnosť zaobchádzania – Diskriminácia na základe veku – Obchodná letecká doprava – Pojem“

Súdny dvor sa zaoberal otázkou, či pravidlo upravené v nariadení EÚ, podľa ktorého držiteľ preukazu spôsobilosti pilota po dosiahnutí veku 65 rokov už nemôže vykonávať funkciu pilota na palube lietadla v obchodnej leteckej preprave, možno považovať za diskrimináciu na základe veku. Po posúdení legitimacy, nevyhnutnosti a proporcionality predmetnej úpravy dospel k záveru, že nejde o diskriminačné opatrenie. Držiteľovi preukazu spôsobilosti pilota, ktorý prekročil vekovú hranicu 65 rokov, však právo EÚ nezakazuje, aby pôsobil ako pilot pri tzv. prázdnych letoch, pri ktorých sa neprepravujú ani cestujúci, ani náklad, ani pošta, alebo aby pôsobil ako inštruktor alebo skúšajúci v pilotnej kabíne lietadla s tým, že pri uvedených činnostiach nebude členom letovej posádky.

C-290/16 Air Berlin (6. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Doprava – Spoločné pravidlá prevádzky leteckých dopravných služieb v Únii – Nariadenie (ES) č. 1008/2008 – Ustanovenia o tvorbe cien – Článok 22 ods. 1 – Článok 23 ods. 1 – Informácie, ktoré sa vyžadujú pri oznamovaní cien ponúkaných verejnosti – Povinnosť uvádzať skutočnú výšku daní, platieb, prirážok alebo poplatkov – Voľná tvorba cien – Fakturovanie poplatku za spracovanie pre prípad zrušenia rezervácie letu zo strany cestujúceho alebo pre prípad nenastúpenia do lietadla – Ochrana spotrebiteľa“

Uvedená vec sa týka ochrany spotrebiteľa v leteckej doprave pri nákupe leteniek cez internet, najmä povinnosti riadneho informovania spotrebiteľa o konečnej cene. Súdny dvor potvrdil, že leteckí dopravcovia musia uverejňovať ich ceny leteckého cestovného tak, že sa osobitne uvedú dane, letiskové poplatky, ako aj iné platby, prirážky či poplatky, pričom žiadnu z týchto položiek nesmú, a to ani len čiastočne, zahrnúť do ceny leteckého cestovného. Letecký prepravca tiež nemôže fakturovať samostatné paušálne poplatky zákazníkom, ktorí nenastúpili na let alebo ktorí zrušili svoju rezerváciu.

E. Oblasť: Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo

C-689/15 W. F. Gözze Frottierweberei (8. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Duševné vlastníctvo – Ochranná známka Európskej únie – Nariadenie (ES) č. 207/2009 – Články 9 a 15 – Prihláška označenia ‚kvet bavlny‘ podaná združením – Zápis ako individuálna ochranná známka – Koncesia licencií na používanie tejto ochrannej známky výrobcom bavlnených textílií, ktorí sú členmi tohto združenia – Návrh na vyhlásenie neplatnosti alebo zrušenie – Pojem ‚riadne používanie‘ – Základná funkcia označenia pôvodu“

Združenie, ktoré je majiteľom obrazovej známky EÚ zobrazujúcej kvet bavlny, žalovalo inú spoločnosť pre porušenie práv z uvedenej ochrannej známky. Podľa Súdneho dvora nemožno hovoriť o „riadnom používaní“ v zmysle nariadenia o ochrannej známke EÚ v prípade združenia, ktoré používa individuálnu ochrannú známku ako značku kvality, ktorú môžu používať na svojich výrobkoch členovia združenia platiaci za licenciu. Takéto používanie nie je v súlade so základnou funkciou individuálnej ochrannej známky, ktorou je rozlíšenie výrobkov pochádzajúcich od jedného výrobcu. Ustanovenia predmetného nariadenia o kolektívnej ochrannej známke sa nedajú *mutatis mutandis* použiť na individuálne ochranné známky. Zároveň však možno hovoriť o riadnom využívaní individuálnej ochrannej známky používanej ako značka kvality, ak združenie bude môcť zaručiť spotrebiteľom, že výrobky pochádzajú od jediného podniku, ktorý má kontrolu nad ich výrobou a zodpovedá za ich kvalitu.

C-610/15 Stichting Brein (14. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Duševné a priemyselné vlastníctvo – Smernica 2001/29/ES – Zosúladenie niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv – Článok 3 ods. 1 – Verejný prenos – Pojem – Platforma vzájomného poskytovania online – Vzájomné poskytovanie chránených súborov bez súhlasu nositeľa práv“

V danej veci ide o problematiku prevádzkovania online platforiem na zdieľanie obsahu chráneného autorským právom. Národný orgán kolektívnej ochrany autorských práv na vnútroštátnom súde požadoval, aby poskytovatelia prístupu na internet blokovali platformu The Pirate Bay, keďže umožňuje verejný prenos diel bez súhlasu ich autorov. Súdny dvor potvrdil, že pod pojem „verejný prenos“ používaný v príslušných právnych aktoch EÚ o ochrane autorských práv spadá aj sprístupnenie a správa online tzv. *peer-to-peer* platformy zdieľaného obsahu, ktorá tým, že indexuje metaúdaje týkajúce sa chránených diel a poskytuje vyhľadávač, umožňuje používateľom tejto platformy nájsť dané diela a vzájomne ich medzi sebou na danej platforme zdieľať.

F. Oblasť: Hospodárska súťaž

C-180/16 P Toshiba v. Komisia (6. 7. 2017)

„Odvolanie – Hospodárska súťaž – Kartely – Trh s projektmi týkajúcimi sa rozvádzačov izolovaných plynom – Rozhodnutie prijaté Európskou komisiou v dôsledku čiastočného zrušenia pôvodného rozhodnutia Všeobecným súdom Európskej únie – Zmena výšky pokút – Právo na obhajobu – Neprijatie

nového oznámenia o výhradách – Rovnosť zaobchádzania – Spoločný podnik – Výpočet východiskovej sumy – Miera podieľania sa na porušení – Právna sila rozhodnutej veci“

Spoločnosť Toshiba podala na Všeobecný súd žalobu o zrušenie rozhodnutia EK o uložení pokuty za účasť tejto spoločnosti na karteli, ktoré EK vydala v nadväznosti na zrušenie jej skoršieho rozhodnutia Všeobecným súdom¹. Tentokrát však Všeobecný súd žalobu zamietol² a v odvolacom konaní Súdny dvor toto rozhodnutie Všeobecného súdu potvrdil. Hoci EK nedoručila spoločnosti nové oznámenie o výhradách pred tým, ako vydala nové rozhodnutie o uložení pokuty (obsahujúce priaznivejší výpočet pokuty), spoločnosť neutrpela porušenie práva na obhajobu. Súdny dvor tiež potvrdil správnosť výpočtu pokuty na základe teoretického obratu spoločnosti v príslušnom roku. Napokon Súdny dvor potvrdil, že skutočnosť, že v zmysle kartelovej dohody spoločnosť pôsobila na japonskom, nie na európskom trhu, nie je dôvodom na zníženie pokuty voči spoločnosti.

G. Oblasť: Migračná politika

C-348/16 Sacko (26. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Azylová politika – Smernica 2013/32/EÚ – Články 12, 14, 31 a 46 – Charta základných práv Európskej únie – Článok 47 – Právo na účinnú súdnu ochranu – Žaloba proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu – Možnosť súdu rozhodnúť bez vypočutia žiadateľa“

Vnútroštátny správny súd mal v úmysle zamietnuť žalobu neúspešného žiadateľa o azyl ako zjavne nedôvodnú bez toho, aby nariadil ústne pojednávanie, a bez toho, aby tohto žiadateľa vypočul. Žiadosť sa totiž opierala iba o ekonomické dôvody, pre ktoré žiadateľ opustil krajinu pôvodu. Pre vylúčenie pochybností sa vnútroštátny súd obrátil na Súdny dvor so žiadosťou o posúdenie súladu zamýšľaného postupu s právom EÚ. Súdny dvor konštatoval, že právo EÚ (najmä Charta a príslušné ustanovenia o práve byť vypočutý) nebráni tomu, aby vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe proti rozhodnutiu o zamietnutí zjavne nedôvodnej žiadosti o azyl, rozhodol o veci bez nariadenia pojednávania a vypočutia žiadateľa. Uvedené však platí iba, ak (i) neexistuje žiadna pochybnosť o opodstatnenosti rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o azyl a ak (ii) žiadateľ v konaní v prvom stupni mal možnosť na osobný pohovor a správa alebo prepis tohto rozhovoru sú dostupné v spisovom materiáli. Na druhej strane, vnútroštátne právo nesmie obmedzovať možnosť súdu pojednávanie nariadiť, ak to považuje za nevyhnutné.

C-225/16 Ouhrani (26. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Návrat štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov – Smernica 2008/115/ES – Článok 11 ods. 2 – Rozhodnutie o zákaze vstupu prijaté pred nadobudnutím

¹ Rozsudok Všeobecného súdu z 12. júla 2011 vo veci T-113/07 *Toshiba v. Európska komisia*, EU:T:2011:343.

² Rozsudok Všeobecného súdu z 19. januára 2016 vo veci T-404/12 *Toshiba v. Európska komisia*, EU:T:2016:18.

účinnosti tejto smernice a týkajúce sa dlhšieho obdobia, než je obdobie stanovené v uvedenej smernici – Začiatok plynutia doby zákazu vstupu“

Príslušné vnútroštátne orgány prijali rozhodnutie o vyhlásení osoby, ktorá bola niekoľkokrát odsúdená za spáchanie trestných činov na území tohto členského štátu, za tzv. nežiaducu osobu, ktorá predstavuje nebezpečenstvo pre verejný poriadok. Na základe tohto rozhodnutia musela uvedená osoba opustiť územie členského štátu a nesmela vstúpiť na jeho územie počas desiatich rokov. Sporné bolo, odkedy sa počíta lehota zákazu vstupu. Súdny dvor dospel k záveru, že dĺžka trvania zákazu vstupu sa má počítať od dátumu, kedy dotknutá osoba skutočne opustila územie členských štátov.

C-490/16 A.S. (26. 7. 2017)

C-646/16 Jafari (26. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nariadenie (EÚ) č. 604/2013 – Určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov – Príchod mimoriadne veľkého počtu štátnych príslušníkov tretích krajín žiadajúcich o získanie medzinárodnej ochrany – Organizácia prekročenia hranice orgánmi členského štátu s cieľom tranzitu do iného členského štátu – Vstup povolený výnimočne z humanitárnych dôvodov – Článok 2 písm. m) – Pojem ‚vízum‘ – Článok 12 – Udeľovanie víza – Článok 13 – Protiprávne prekročenie vonkajšej hranice – Lehota dvanástich mesiacov od prekročenia hranice – Článok 27 – Opravný prostriedok – Rozsah súdneho preskúmania – Článok 29 – Lehota šiestich mesiacov na vykonanie odovzdania – Počítanie lehôt – Podanie žaloby – Odkladný účinok“

Obe konania sa týkali žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí sa dostali na územie Chorvátska, kde im príslušné orgány zabezpečili prevoz autobusom k slovinskej štátnej hranici. Po prechode do Slovinska následne požiadali o medzinárodnú ochranu v Slovinsku, resp. v Rakúsku. Sporné predovšetkým bolo, ktorý členský štát je zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu. Slovinsko aj Rakúsko svoju zodpovednosť odmietali. Súdny dvor definoval pojmy „vízum“ a „protiprávne prekročenie hranice“ stanovené v nariadení Dublin III. Skutočnosť, že orgány členských štátov, konfrontované s príchodom veľkého počtu štátnych príslušníkov tretích krajín, tolerovali vstup týchto osôb na ich územie aj bez riadneho splnenia podmienok na vstup, nemožno kvalifikovať ako udelenie víz týmto osobám. Aj napriek týmto mimoriadnym okolnostiam zvýšeného počtu prichádzajúcich migrantov treba dospieť k záveru, že vstup na územie Chorvátska v daných prípadoch predstavoval protiprávne prekročenie hranice. Chorvátsko je tak v zmysle čl. 13 nariadenia Dublin III členským štátom zodpovedným za posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu týchto osôb. Nad rámec uvedeného bolo ešte vo veci C-490/16 sporné počítanie lehôt, ako aj to, či žiadateľ v odvolaní proti rozhodnutiu o jeho odovzdaní do iného členského štátu môže namietat, že príslušné orgány uplatnili nesprávne kritérium v súvislosti s protiprávnym prekročením hranice.

C-670/16 Mengesteab (26. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nariadenie (EÚ) č. 604/2013 – Určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov – Článok 20 – Začatie procesu určenia – Podanie žiadosti

o medzinárodnú ochranu – Správa, ktorú vypracovali orgány, doručená príslušným orgánom – Článok 21 ods. 1 – Lehoty stanovené na podanie dožiadania o prevzatie – Prechod zodpovednosti na iný členský štát – Článok 27 – Opravný prostriedok – Rozsah súdneho preskúmania“

Nemecké orgány pri posudzovaní žiadosti o medzinárodnú ochranu zistili, že žiadateľ vstúpil na územie EÚ cez Taliansko. Nemecké orgány preto žiadosť zamietli a rozhodli o jeho odovzdaní do Talianska, ktoré má byť štátom zodpovedným za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu. Súdny dvor potvrdil, že žiadateľ o medzinárodnú ochranu sa môže v rámci opravného prostriedku proti rozhodnutiu o jeho odovzdaní³ dovolávať uplynutia trojmesačnej lehoty stanovenej nariadením, a to aj v prípade, keď je dožiadaný štát pripravený tohto žiadateľa prevziať. Dožiadanie o prevzatie totiž nemožno podať viac ako tri mesiace po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu, a to ani v prípade, ak je dožiadanie podané menej ako dva mesiace od získania výsledkov z databázy Eurodac (databáza otláčkov prstov). Súdny dvor tiež stanovil začiatok plynutia lehôt v prípadoch, keď viacero orgánov verejnej moci participuje v procese posudzovania žiadostí o azyl.

H. Oblasť: Nediskriminácia

C-653/16 Svobodová (4. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Skutkový a právny kontext v pôvodnom konaní – Nedostatočné upresnenie – Zjavná neprípustnosť – Článok 53 ods. 2 a článok 94 rokovacieho poriadku Súdneho dvora.“

V tomto prípade išlo o spor medzi sudkyňou okresného súdu a Českou republikou – okresným súdom ohľadom odmeny za pracovnú pohotovosť, ktorú jej okresný súd odmietol vyplatiť. Podľa sudkyne tým došlo k jej diskriminácii v porovnaní s ostatnými zamestnancami vo verejnom i súkromnom sektore, ktorí majú nárok na odmenu podľa nového zákonníka práce. Súdny dvor primárne vyhodnotil návrh ako neprípustný z formálnych dôvodov. Okrem toho však uviedol, že sporné nerovné zaobchádzanie nesúvisí s diskrimináciou na niektorom zo základov podľa smernice Rady 2000/78/ES, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani, a teda do pôsobnosti tejto smernice nespadá.

I. Oblasť: Občianstvo EÚ

C-133/15 Chavez-Vilchez a i. (10. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Občianstvo Únie – Článok 20 ZFEÚ – Právo na pobyt v členskom štáte, ktoré je podmienkou na prístup k sociálnej pomoci, ako aj k prídavkom na deti – Štátny príslušník tretej krajiny, ktorý má v každodennej a skutočnej starostlivosti svoje maloleté dieťa, ktoré je štátnym príslušníkom tohto členského štátu – Povinnosť štátneho príslušníka tretej krajiny preukázať nespôsobilosť druhého rodiča, ktorý je štátnym príslušníkom uvedeného členského štátu,

---

³ Právo žiadateľa podať odvolanie proti rozhodnutiu o jeho odovzdaní a podmienky výkonu tohto práva boli konštatované napr. v rozsudku Súdneho dvora zo dňa 7. júna 2016 vo veci C-63/15 *Ghezelbash*, EU:C:2016:409. alebo v rozsudku Súdneho dvora zo dňa 7. júna 2016 vo veci C-155/15 *Karim*, EU:C:2016:410.

postarať sa o dieťa – Zamietnutie práva na pobyt, ktoré môže viesť k povinnosti dieťaťa opustiť územie členského štátu alebo dokonca územie Únie“

Vnútroštátne orgány odmietli priznať právo na pobyt niekoľkým osobám – matkám maloletých detí, ktoré sú občanmi EÚ, pričom otcovia detí sú tiež občanmi EÚ a nachádzajú sa na území EÚ. Podľa Súdneho dvora však štátne orgány nemôžu automaticky predpokladať, že dieťa zostane v starostlivosti otca a nebude tak nútené opustiť územie EÚ (čím by mu bol odopretý výkon jeho práv spojených s občianstvom EÚ). Naopak, s cieľom ochrany najlepšieho záujmu dieťaťa musia štátne orgány skúmať, či neexistuje taký vzťah závislosti dieťaťa k matke, že v prípade odmietnutia práva na pobyt matky by dieťa v konečnom dôsledku bolo nútené opustiť EÚ. Štátne orgány musia zohľadniť vek dieťaťa, jeho vývoj, stupeň fyzického a emočného vývoja a jeho vzťah a väzby k oboj rodičom. Súdny dvor pritom tiež skúmal dôkazné bremeno pri skúmaní dopadu možného vyhostenia rodiča na dieťa.

C-193/16 E (13. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Občianstvo Únie – Právo na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov – Smernica 2004/38/ES – Článok 27 ods. 2 druhý pododsek – Obmedzenie práva vstupu a práva pobytu z dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia – Vyhostenie z dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti – Správanie predstavujúce skutočnú, existujúcu a dostatočne vážnu hrozbu ovplyvňujúcu jeden zo základných záujmov spoločnosti – Skutočná a existujúca hrozba – Pojem – Občan Únie, ktorý sa zdržiava v hostiteľskom členskom štáte, v ktorom si odpykáva trest odňatia slobody za opakované trestné činy sexuálneho zneužívania maloletých“

V predmetnej veci Súdny dvor posudzoval, či osoba, ktorá si odpykáva trest odňatia slobody, môže byť pre účely jej vyhostenia z členského štátu považovaná za hrozbu voči verejnému poriadku alebo verejnej bezpečnosti. Dospel k záveru, že skutočnosť, že v čase rozhodnutia o vyhostení je osoba v ústave na výkon trestu bez perspektívy prepustenia v blízkej budúcnosti, nevylučuje, že daná osoba predstavuje hrozbu pre spoločnosť, ktorá je existujúca a reálna, a preto smie byť vyhostená.

J. Oblasť: Ochrana osobných údajov

C-13/16 Rīgas satiksme (4. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 95/46/ES – Článok 7 písm. f) – Osobné údaje – Podmienky zákonnosti spracovania osobných údajov – Pojem ‚nevyhnutné na účely oprávnených záujmov sledovaných treťou stranou‘ – Žiadosť o oznámenie osobných údajov osoby zodpovednej za dopravnú nehodu s cieľom uplatňovať právo pred súdom – Povinnosť spracovateľa vyhovieť takej žiadosti – Neexistencia“

Policajné orgány Lotyšska odmietli vyhovieť žiadosti obchodnej spoločnosti o sprístupnenie osobných údajov v rozsahu meno a priezvisko, identifikačné číslo a bydlisko o osobe, ktorá spôsobila dopravnú nehodu. Spoločnosť dožadujúca sa sprístupnenia informácií ich chcela použiť pre uplatnenie svojho nároku v občianskom súdnom konaní. Vnútroštátny súd položil Súdnemu dvoru otázku týkajúcu sa výkladu smernice o ochrane osobných údajov. Súdny dvor dospel k záveru, že predmetná smernica

neukladá povinnosť oznámiť osobné údaje tretej osobe s cieľom umožniť jej podať na občianskoprávny súd žalobu o náhradu škody, avšak zároveň táto smernica ani nebráni poskytnúť takéto osobné údaje tretej osobe na základe vnútroštátnej úpravy.

K. Oblasť: Ochrana spotrebiteľa

C-296/16 P Dextro Energy v. Komisia (8. 6. 2017)

„Odvolanie – Ochrana spotrebiteľa – Nariadenie (ES) 1924/2006 – Zdravotné tvrdenia na potravinách, ktoré nepredstavujú informácie o znižovaní rizika ochorenia alebo o vývoji a zdraví dieťaťa – Zamietnutie žiadosti o umiestnenie istých zdravotných informácií aj napriek získaniu kladného stanoviska od Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín“

Spoločnosť Dextro Energy napadla na Všeobecnom súde rozhodnutie EK, ktorým EK nepovolila umiestnenie viacerých zdravotných tvrdení na potravinách o pozitívnom vplyve konzumácie glukózy. Všeobecný súd⁴, a v odvolacom konaní aj Súdny dvor, však potvrdili závery EK, že predmetné zdravotné tvrdenia mohli prispieť k dezinformovaniu spotrebiteľa. Informácia o priaznivých účinkoch glukózy by totiž mohla viesť k tomu, že by spotrebiteľia inklinovali k vyššej spotrebe cukru a sladených výrobkov, hoci je všeobecne odporúčané znižovanie takejto spotreby.

C-75/16 Menini a Rampanelli (14. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Alternatívne riešenie sporov (ARS) – Smernica 2008/52/ES – Smernica 2013/11/EÚ – Článok 3 ods. 2 – Odpor podaný spotrebiteľmi v rámci konania o platobnom rozkaze, ktoré začalo na návrh úverovej inštitúcie – Právo na prístup k spravodlivosti – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca povinné využitie mediácie – Povinné zastúpenie advokátom – Podmienka prípustnosti žaloby“

Súdny dvor sa v tejto veci vyjadroval k vnútroštátnej úprave, ktorá využitie mediácie stanovuje ako podmienku pre podanie odporu proti platobnému rozkazu. Takáto vnútroštátna úprava je v súlade s právom EÚ aj v prípade, že ide o spotrebiteľský spor (spotrebiteľ podal odpor proti platobnému rozkazu vydanému v prospech obchodníka), avšak iba za podmienky, že takáto požiadavka nebráni účastníkom vo výkone ich práva na prístup k spravodlivému súdnemu systému (napr. účastníkom nevznikajú dodatočné výdavky, nehrozí premlčanie nároku, a pod.). Na druhej strane však podmienka povinného zastúpenia spotrebiteľa advokátom počas mediácie a nutnosť preukazovať dôvodnosť pri rozhodnutí o ukončení mediácie nie sú v súlade s právom EÚ.

C-357/16 Gelvora (20. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nekalé obchodné praktiky – Smernica 2005/29/ES – Pôsobnosť – Spoločnosť zaoberajúca sa vymáhaním pohľadávok – Spotrebiteľský úver – Postúpenie pohľadávky – Povaha právneho vzťahu medzi touto spoločnosťou a dlžníkom – Článok 2 písm. c). –

---

⁴ Rozsudok Všeobecného súdu z 16. marca 2016 vo veci T-100/15 *Dextro Energy v. Európska komisia*, EU:T:2016:.

Pojem „produkt“ – Opatrenia na vymáhanie pohľadávky uskutočňované súčasne so zásahom súdneho vykonávateľa“

V tejto veci išlo o posúdenie otázky, či sa ustanovenia o zákaze nekalých obchodných praktík vzťahujú aj na spoločnosť, ktorá vykonáva obchodnú činnosť v oblasti vymáhania pohľadávok a na základe postúpenia pohľadávok nadobudne pohľadávky úverových inštitúcií voči ich dlžníkom v omeškaní. Súdny dvor konštatoval, že právne vzťahy medzi spoločnosťou vymáhajúcou pohľadávky a dlžníkmi v omeškaní spadajú do vecnej pôsobnosti smernice o nekalých obchodných praktikách. Pojem „produkt“ vymedzený v danej smernici sa vzťahuje na praktiky, ktoré predmetná spoločnosť uplatňuje s cieľom vymáhať pohľadávky. Na vyššie uvedené závery nemá nijaký vplyv okolnosť, že existencia pohľadávky bola potvrdená súdnym rozhodnutím a že toto rozhodnutie bolo postúpené súdnemu exekútorovi na účely jeho vykonania.

L. Oblasť: Poľnohospodárstvo a rybolov

C-337/16 P Portugalská republika v. Európska komisia (17. 5. 2017)

C-338/16 P Portugalská republika v. Európska komisia (17. 5. 2017)

C-339/16 P Portugalská republika v. Európska komisia (17. 5. 2017)

„Odvolanie – EPZF a EPFRV – Vykonávacie rozhodnutie Európskej komisie – Oznámenie adresátovi – Neskoršia oprava tlačového formátu prílohy – Uverejnenie rozhodnutia v Úradnom vestníku Európskej únie – Lehota na podanie žaloby – Začiatok plynutia – Omeškanie – Neprípustnosť“

EK vydala vykonávacie rozhodnutia o tom, že sa z financovania z prostriedkov EÚ vylučujú isté výdavky. Portugalsko podalo proti uvedeným vykonávacím rozhodnutiam žalobu na Všeobecnom súde, avšak žaloba bola zamietnutá ako neprípustná, keďže bola podaná oneskorene⁵. Portugalsko podalo odvolanie argumentujúc tým, že lehota na podanie žaloby o neplatnosť predmetných aktov EK mala začať plynúť až dňom, kedy EK doručila Stálemu zastupiteľstvu Portugalska opravnú verziu sporných rozhodnutí. Berúc do úvahy, okrem iného, aj skutočnosť, že v opravných rozhodnutiach bola zmenená iba malá formalita v tabuľke v ich prílohách, Súdny dvor potvrdil rozhodnutie Všeobecného súdu a odvolania zamietol.

C-422/16 TofuTown.com (14. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami – Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013 – Článok 78 a príloha VII časť III – Rozhodnutie 2010/791/EÚ – Vymedzenia pojmov, označenia a obchodné názvy – ‚Mlieko‘ a ‚mliečne výrobky‘ – Názvy používané pri reklame a uvádzaní čisto rastlinných potravín na trh“

Súdny dvor posudzoval otázku, či vegánske produkty môžu byť označené názvami, ktoré obsahujú označenie totožné so slovným označením výrobkov živočíšneho pôvodu (napr. „syr,“ „mlieko,“

---

⁵ Uznesenie Všeobecného súdu z 19. apríla 2016 vo veci T-550/15 *Portugalská republika v. Európska komisia*, EU:T:2016:237, uznesenie Všeobecného súdu z 19. apríla 2016 vo veci T-551/15 *Portugalská republika v. Európska komisia*, EU:T:2016:238 a uznesenie Všeobecného súdu z 19. apríla 2016, vo veci T-556/15 *Portugalská republika v. Európska komisia*, EU:T:2016:239.

„maslo“). Súdny dvor pripomenul, že cieľom regulácie označovania poľnohospodárskych výrobkov je prispievať okrem iného aj k ochrane spotrebiteľa a zachovaniu podmienok hospodárskej súťaže. Správne používanie názvov na výrobkoch prispieva k splneniu uvedených cieľov. Preto názov mlieko a iné názvy prislúchajúce výrobkom živočíšneho pôvodu nemôžu byť použité na výrobku čisto rastlinného pôvodu pri jeho uvádzaní na trh alebo reklame, a to ani v prípade, že je k názvu pridružené aj opisné vysvetlenie poukazujúce na rastlinný pôvod výrobku.

M. Oblasť: Prístup k dokumentom

C-562/14 P Švédске kráľovstvo v. Európska komisia (11. 5. 2017)

„Odvolanie – Právo verejnosti na prístup k dokumentom – Nariadenie (ES) č. 1049/2001 – Článok 4 ods. 2 tretia zarážka – Výnimky z práva na prístup k dokumentom – Nesprávny výklad – Ochrana účelu inšpekcií, vyšetrovania a kontroly – Prevažujúci verejný záujem, ktorý odôvodňuje zverejnenie dokumentov – Všeobecná domnienka dôvernosti – Dokumenty týkajúce sa postupu EU Pilot“

EK odmietla dvom fyzickým osobám sprístupniť dokumenty získané od členského štátu pri uplatňovaní postupu EU Pilot voči tomuto štátu. Všeobecný súd zamietol žalobu⁶ o zrušenie tohto rozhodnutia EK a v odvolacom konaní Súdny dvor rozhodnutie Všeobecného súdu potvrdil. Prihliadajúc na účel a charakter postupu EU Pilot Súdny dvor potvrdil správnosť uplatnenia všeobecnej domnienky dôvernosti pri rozhodovaní o sprístupnení predmetných dokumentov počas prebiehajúceho konania. Ďalej skonštatoval, že pre preukázanie existencie prevažujúceho verejného záujmu (ako dôvodu pre zverejnenie dokumentov v zmysle nariadenia 1049/2001) nestačí predložiť iba čisto teoretické a všeobecné úvahy (napr. vágny argument o ochrane verejného zdravia).

C-60/15 P Saint-Gobain Glass Deutschland v. Európska komisia (13. 7. 2017)

„Odvolanie – Právo na prístup k dokumentom, ktoré majú inštitúcie Európskej únie – Nariadenie (ES) č. 1049/2001 – Výnimky z práva na prístup – Článok 4 ods. 3 prvý pododsek – Ochrana rozhodovacieho procesu týchto inštitúcií – Životné prostredie – Aarhuský dohovor – Nariadenie (ES) č. 1367/2006 – Článok 6 ods. 1 – Verejný záujem na zverejnení informácií o životnom prostredí – Informácie predložené nemeckými orgánmi Európskej komisii týkajúce sa zariadení nachádzajúcich sa na nemeckom území, ktoré patria do pôsobnosti právnej úpravy Únie týkajúcej sa systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov – Čiastočné zamietnutie prístupu“

EK bola požiadaná o sprístupnenie dokumentu získaného od Nemecka a obsahujúceho údaje relevantné pre nastavenie systému pridelovania emisných kvót v Nemecku. EK žiadosti vyhovel iba čiastočne (t. j. obmedzila sa na poskytnutie dokumentov obsahujúcich už inak zverejnené informácie) a vo zvyšnej časti ju zamietla, a to najmä z dôvodu možného ohrozenia rozhodovacieho procesu (čl. 4 ods. 3 nariadenia 1049/2001) a z dôvodu absencie verejného záujmu na zverejnení. Všeobecný

---

⁶ Rozsudok Všeobecného súdu z 25. septembra 2014 vo veci T-306/12 *Spirlea v. Európska komisia*, EU:T:2014:816.

súd zamietol žalobu⁷ o zrušenie predmetného rozhodnutia EK, avšak Súdny dvor v odvolacom konaní rozsudok Všeobecného súdu zrušil, pričom odmietol viacero záverov Všeobecného súdu pokiaľ ide o ochranu konania EK, o ktoré v predmetnej veci išlo. Okrem iného konštatoval, že pre preukázanie možného narušenia rozhodovacieho procesu nepostačuje uviesť iba jednoduchý odkaz na riziko možných negatívnych vplyvov.

C-213/15 P Európska komisia v. Breyer (18. 7. 2017)

„Odvolanie – Prístup k dokumentom inštitúcií – Článok 15 ods. 3 ZFEÚ – Nariadenie (ES) č. 1049/2001 – Pôsobnosť – Žiadosť o prístup k vyjadreniam predloženým Rakúskou republikou v rámci veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 29. júla 2010, Komisia/Rakúsko (C-189/09, neuvverejnený, EU:C:2010:455) – Dokumenty v držbe Európskej komisie – Ochrana súdnych konaní“

EK bola požiadaná o sprístupnenie písomného vyjadrenia, ktoré členský štát predložil Súdnemu dvoru v konaní o nesplnení povinnosti. Žiadosť EK zamietla, a tak sa žiadateľ obrátil na Všeobecný súd, ktorý rozhodol v jeho prospech⁸. Samotná skutočnosť, že dokumenty boli predložené v konaní pred Súdnym dvorom podľa Všeobecného súdu neopravňuje EK automaticky odmietnuť ich sprístupnenie, ak uvedené konanie už skončilo. Súdny dvor v rozhodnutí o odvolaní EK potvrdil uvedený záver Všeobecného súdu. Na uvedené sprístupňovanie sa tak vzťahuje nariadenie 1049/2001 napriek tomu, že ide o dokument zo súdneho konania. Tiež platí, že členský štát môže požiadať EK o nesprístupnenie dokumentov, ktorých je pôvodcom, avšak nesprístupnenie musí byť založené na niektorom z dôvodov uvedených v nariadení. Nariadenie členskému štátu teda neposkytuje všeobecné bezpodmienečné právo veta.

N. Oblasť: Sloboda usadiť sa

C-685/15 Online Games a i. (14. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 49 ZFEÚ – Sloboda usadiť sa – Článok 56 ZFEÚ – Slobodné poskytovanie služieb – Hazardné hry – Obmedzujúca právna úprava členského štátu – Správne sankcie trestnej povahy – Naliehavé dôvody všeobecného záujmu – Proporcionalita – Charta základných práv Európskej únie – Článok 47 – Právo na účinnú súdnu ochranu – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca povinnosť súdu ex offio preskúmať dôkazy, ktoré mu boli predložené v rámci konania o správnych deliktoch – Súlad“

Vnútroštátny súd posudzoval legalitu trestných opatrení (zhabanie vecí a pokuta) uvalených pre porušenie predpisov o hazardných hrách. Účastníci tohto súdneho konania namietali, že princíp posilnenia úlohy sudcu v konaní (tzv. vyšetrovací princíp), zakotvený vo vnútroštátnom práve, porušuje ich právo na spravodlivý súdny proces. Podľa judikatúry Súdného dvora je totiž povinnosťou štátu preukázať, že pre obmedzenie slobody usadiť sa (v tomto prípade ohrozovanej štátnym monopolizovaním hazardných hier) existuje náležitý dôvod. V predmetnej veci je však vnútroštátny

⁷ Rozsudok Všeobecného súdu z 11. decembra 2014 vo veci T-476/12 *Saint-Gobain Glass Deutschland v. Európska komisia*, EU:T:2014:1059.

⁸ Rozsudok Všeobecného súdu z 27. februára 2015 vo veci T-188/12 *Breyer v. Európska komisia*, EU:T:2015:124.

súd povinný z úradnej povinnosti skúmať skutkové okolnosti a hľadať pravdu. Súdny dvor konštatoval, že tento vyšetrovací princíp je v súlade s právom EÚ za podmienky, že nestanovuje súdu povinnosť zastúpiť príslušné štátne orgány, ktorým prislúcha predložiť dôkazy potrebné pre posúdenie dôvodnosti obmedzenia.

C-388/16 Európska komisia v. Španielske kráľovstvo (13. 7. 2017)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Rozsudok Súdneho dvora o nesplnení povinnosti – Nevyhovenie rozsudku – Článok 260 ods. 2 ZFEÚ – Penále – Paušálna pokuta“

EK podala žalobu proti Španielsku, pretože nevyhovelo rozsudku Súdneho dvora, v ktorom konštatoval nesúlad španielskej právnej úpravy s princípom slobody usadiť sa. Keďže Španielsko prvému rozsudku vyhovel počas druhého súdneho konania, EK vzala späť návrh na uloženie penále, ale ďalej zotrvala na návrhu na uloženie paušálnej pokuty. Berúc do úvahy dlhé časové obdobie (29 mesiacov), počas ktorého Španielsko nevyhovelo prvému rozsudku, Súdny dvor zaviazal Španielsko uhradiť 3 000 000 EUR ako paušálnu pokutu. Súdny dvor nebral ohľad ani na to, že Španielsko preukázalo dobrú vôľu a ochotu úzko spolupracovať s EK v procese zosúladenia vnútroštátnej legislatívy s právom EÚ.

O. Oblasť: Slobodné poskytovanie služieb

C-99/16 Lahorgue (18. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Slobodné poskytovanie služieb – Smernica 77/249/EHS – Článok 4 – Výkon advokátskeho povolania – Schránka na pripojenie sa k dátovej virtuálnej privátnej sieti pre advokátov (RPVA) – Schránka ‘RPVA’ – Odopretie poskytnutia advokátovi zapísanému v advokátskej komore iného členského štátu – Diskriminačné opatrenie“

Luxemburský advokát chcel získať prístup do francúzskej virtuálnej privátnej siete pre advokátov, ktorá umožňuje, okrem iného, podávať žaloby a iné právne podania elektronickými prostriedkami. Žiadosť mu bola zamietnutá, keďže nebol zapísaný vo francúzskej advokátskej komore. Súdny dvor uznal, že rigidné uplatňovanie podmienky zápisu vo francúzskej advokátskej komore by mohlo predstavovať obmedzenie slobodného poskytovania služieb. Akceptoval ale aj argument francúzskej vlády o legitimitě sledovaného cieľa, a to zabezpečiť riadny výkon spravodlivosti a ochranu konečného adresáta právnych služieb. Elektronický systém totiž vie okamžite preveriť platnosť licencie advokáta. Je však na vnútroštátnom súde, aby posúdil, či odopretie prístupu do siete, vzhľadom na kontext, v ktorom je namietané, skutočne zodpovedá cieľom ochrany spotrebiteľov a riadneho výkonu spravodlivosti a či ho možno považovať za primerané. Má najmä preskúmať, či možno zabezpečiť cudzím advokátom prístup do siete a zároveň zabezpečiť spomínanú ochranu konečného adresáta právnych služieb.

C-339/15 Vanderborght (4. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 56 ZFEÚ – Slobodné poskytovanie služieb – Poskytovanie starostlivosti o ústnu dutinu a chrup – Vnútroštátna právna úprava úplne zakazujúca reklamu služieb starostlivosti o ústnu dutinu a chrup – Existencia cezhraničného prvku – Ochrana

verejného zdravia – Proporcionalita – Smernica 2000/31/ES – Služba informačnej spoločnosti – Reklama prostredníctvom internetovej stránky – Člen regulovaného povolania – Profesionálne pravidlá – Smernica 2005/29/ES – Nekalé obchodné praktiky – Vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa zdravia – Vnútroštátne predpisy upravujúce regulované povolania“

V Belgicku platí zákaz reklamy pre služby poskytovania zdravotnej starostlivosti o chrup a ústnu dutinu a za porušenie zákazu môžu byť zubní lekári dokonca aj trestne stíhaní. Súdny dvor konštatoval, že smernica o nekalých obchodných praktikách nebráni takejto reštriktívnej vnútroštátnej úprave, poukazujúc predovšetkým na cieľ tejto právnej úpravy, ktorým je ochrana verejného zdravia a dôstojnosti povolania zubára. Na druhej strane však smernica o elektronickom obchode neumožňuje členským štátom úplne zakázať akúkoľvek reklamu na zubárske služby. Belgická právna úprava, ktorá zubárom zakazuje zriadenie internetovej stránky a inú komerčnú komunikáciu v akejkoľvek podobe, je tak v rozpore s právom EÚ. Napokon, všeobecný a úplný zákaz reklamy služieb zubných lekárov možno považovať za nesúladný s právom slobodného poskytovania služieb, keďže ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa.

C-591/15 The Gibraltar Betting and Gaming Association Limited a The Queen (13. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 355 bod 3 ZFEÚ – Postavenie Gibraltáru – Článok 56 ZFEÚ – Slobodné poskytovanie služieb – Výlučne vnútorná situácia – Nepripustnosť“

Do britskej právnej úpravy bol zavedený nový systém týkajúci sa niektorých daní z hazardných hier, založený na zásade „miesta spotreby“ a ukladajúci poskytovateľom hazardných hier povinnosť zaplatiť daň za služby poskytované na diaľku hráčom v Spojenom kráľovstve. Gibraltárske profesijné združenie poskytovateľov hazardných hier, poskytujúcich služby na diaľku aj v Spojenom kráľovstve, napadlo tento daňový systém na vnútroštátnom súde pre jeho údajný rozpor so zásadou slobodného poskytovania služieb. Na otázku, či sa majú Gibraltár a Spojené kráľovstvo považovať na účely slobodného poskytovania služieb za jeden členský štát, odpovedal Súdny dvor kladne. Poskytovanie služieb hospodárskymi subjektmi usadenými na Gibraltári osobám usadeným v Spojenom kráľovstve tak predstavuje z hľadiska práva EÚ výlučne vnútroštátnu situáciu. Preto sa na tento prípad neuplatňujú ustanovenia ZFEÚ, týkajúce sa slobodného poskytovania služieb.

C- 49/16 Unibet International (22. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Slobodné poskytovanie služieb – Obmedzenia – Podmienky udelenia koncesie na organizovanie online hazardných hier – Praktická nemožnosť získania takéhoto povolenia súkromnými prevádzkovateľmi usadenými v iných členských štátoch“

Súdny dvor v tejto veci vykladal čl. 56 ZFEÚ (slobodné poskytovanie služieb) v kontexte regulácie podnikania v oblasti hazardných hier. Maďarská právna úprava v relevantnom období stanovovala prísny režim získavania koncesíí a povolení pre prevádzkovateľov hazardných hier. Získanie koncesie bolo podmienené tým, že uchádzač musel preukázať svoju spoľahlivosť, t. j. okrem iného musel za posledných 10 rokov poskytovať služby hazardných hier v Maďarsku. Súdny dvor konštatoval, že režim regulácie organizovania hazardných hier (vrátane online hier) nie je v súlade s právom EÚ, pokiaľ obsahuje diskriminačné pravidlá voči prevádzkovateľom usadeným v iných členských štátoch alebo

pokiaľ aj inak nediskriminačné pravidlá uplatňuje netransparentne a ich aplikáciou v praxi dochádza k vylúčeniu alebo sťaženiu účasti uchádzačov z iných členských štátov vo výberovom konaní.

P. Oblasť: Sociálna politika

C-690/15 de Lobkowicz (10. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Úradník Európskej únie – Služobný poriadok – Povinné príspevky do systému sociálneho zabezpečenia inštitúcií Európskej únie – Príjmy z prenájmu nehnuteľností v členskom štáte – Povinnosť platiť všeobecný sociálny príspevok, sociálny odvod a dodatočné príspevky na základe práva členského štátu – Účasť na financovaní sociálneho zabezpečenia tohto členského štátu“

Podľa francúzskeho práva sa z príjmov z prenájmu nehnuteľností odvádzajú sociálne príspevky a odvody. Francúzske orgány odmietli oslobodiť od platenia uvedených príspevkov francúzskeho občana, ktorý niekoľko desiatok rokov pracoval pre EK a prispieval do spoločného systému sociálneho zabezpečenia inštitúcií EÚ. Súdny dvor dospel k záveru, že právo EÚ bráni tomu, aby úradník EÚ podliehal povinnosti odvádzat sociálne odvody a príspevky z príjmov z prenájmu nehnuteľností v členskom štáte, v ktorom má „bydlisko na daňové účely“. Príspevky a odvody odvádzané vo Francúzsku z príjmov z nájmu nehnuteľností sú totiž priamo a osobitne spojené s financovaním častí francúzskeho systému sociálneho zabezpečenia. Úradník EÚ preto nemôže podliehať povinnosti odvádzat ich, keďže jeho povinnosti v oblasti sociálneho zabezpečenia nespádajú do právomoci členských štátov.

C-258/14 Florescu a i. (13. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 143 ZFEÚ – Problémy členského štátu s platobnou bilanciou – Finančná pomoc Európskej únie – Memorandum o porozumení uzavreté medzi Európskou úniou a tretím štátom, ktorý je príjemcom – Sociálna politika – Zásada rovnosti zaobchádzania – Vnútroštátna právna úprava, ktorá zakazuje súbeh dôchodku vo verejnom sektore s príjmami zo závislej činnosti vykonávanej vo verejnej inštitúcii – Rozdielne zaobchádzanie medzi osobami, ktorých funkčné obdobie je stanovené ústavou a kariérnymi sudcami“

V roku 2009 bolo medzi Rumunskom a EÚ uzatvorené memorandum o porozumení, na základe ktorého sa Únia zaviazala poskytnúť Rumunsku finančnú pomoc a Rumunsko prijalo podmienky hospodárskeho programu, pričom sa zaviazalo, okrem iného, reformovať dôchodkový systém. V dôsledku toho Rumunsko zakázalo súbeh poberania dôchodku vo verejnom sektore s inými príjmami zo závislej činnosti vykonávanej vo verejných inštitúciách. Tento zákaz napadli sudcovia na dôchodku, ktorí mali zároveň úväzok na právnickej fakulte a museli si vybrať medzi dôchodkom a príjmami z pedagogickej činnosti. Súdny dvor najprv uznal svoju právomoc vykladať uvedené memorandum o porozumení. Následne posudzoval aj súlad uvedeného zákazu s Chartou. Rozhodol, že sporné opatrenie síce obmedzuje právo vlastníť majetok, ale má výnimočný charakter, má byť len dočasné, je odôvodnené cieľmi verejného záujmu (racionalizácia verejných výdavkov v kontexte globálnej krízy a vyhovieť tiež požiadavkám memoranda), je nevyhnutné pre tento účel a je primerané, keďže sa aplikuje iba vtedy, ak výška dôchodku prekročí istú hranicu.

C-449/16 Martinez Silva (21. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálne zabezpečenie – Nariadenie (ES) č. 883/2004 – Článok 3 – Rodinné dávky – Smernica 2011/98/EÚ – Článok 12 – Právo na rovnosť zaobchádzania – Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú držiteľmi jednotného povolenia“

Súdny dvor rozhodol, že talianska vnútroštátna úprava, podľa ktorej štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je držiteľom jednotného povolenia na pobyt na účely vykonávania práce, nemá právo na dávku, akou je príspevok v prospech domácnosti s minimálne troma maloletými deťmi, je v rozpore s čl. 12 smernice 2011/98. Uvedená smernica stanovuje v prospech niektorých štátnych príslušníkov tretích krajín právo na rovnosť zaobchádzania ako všeobecné pravidlo a vymenúva výnimky z tohto práva, ktoré môžu členské štáty upraviť. Sporné ustanovenia talianskeho práva však nie sú pokryté uvedenými výnimkami.

C-89/16 Szoja (13. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Uplatňovanie systémov sociálneho zabezpečenia – Migrujúci pracovníci – Osoba, ktorá je zamestnaná na území jedného členského štátu a samostatne zárobkovo činná na území druhého členského štátu – Určenie príslušnej právnej úpravy – Nariadenie (ES) č. 883/2004 – Článok 13 ods. 3 – Nariadenie (ES) č. 987/2009 – Článok 14 ods. 5b – Článok 16 – Dôsledky rozhodnutí správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia – Neprípustnosť“

Návrh bol podaný v rámci sporu medzi poľským občanom, vykonávajúcim samostatnú zárobkovú činnosť v Poľsku a zamestnaným na Slovensku, a slovenskou Sociálnou poisťovňou, v ktorom sa táto osoba domáhala účasti na slovenskom systéme sociálneho zabezpečenia. Poľské orgány určili, že z dôvodu zanedbateľnej povahy činnosti vykonávanej na Slovensku táto osoba podlieha poľskej právnej úprave v oblasti sociálneho zabezpečenia, čo Sociálna poisťovňa nespochybnila a toto určenie rozhodnej úpravy sa stalo definitívnym. Súdny dvor dospel k záveru, že s cieľom určiť vnútroštátnu právnu úpravu uplatňovanú na osobu, ktorá je v jednom členskom štáte zamestnancom a v druhom samostatne zárobkovo činnou osobou, je potrebné zohľadniť, že na určenie rozhodnej právnej úpravy sa neberú do úvahy zanedbateľné činnosti. Tiež je potrebné zohľadniť postup, ktorý sa má dodržať s cieľom definitívne určiť rozhodnú právnu úpravu, podľa čl. 16 vykonávacieho nariadenia 987/2009.

C-566/15 Erzberger (18. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Voľný pohyb pracovníkov – Zásada zákazu diskriminácie – Voľby zástupcov zamestnancov v dozornej rade spoločnosti – Vnútroštátna právna úprava, ktorá obmedzuje aktívne a pasívne volebné právo len na pracovníkov v prevádzkarňach nachádzajúcich sa na vnútroštátnom území“

Súdny dvor v tomto prípade posudzoval z pohľadu práva EÚ nepriznanie aktívneho a pasívneho volebného práva zamestnancom obchodnej skupiny zamestnaným mimo Nemecka pri voľbách zástupcov zamestnancov v dozornej rade nemeckej materskej spoločnosti, ako aj stratu postavenia člena dozornej rady v prípade opustenia zamestnania v nemeckej prevádzkarni a zamestnania sa v dcérskej spoločnosti patriacej do tej istej skupiny v inom členskom štáte. Rozhodol, že uvedené nie

je v rozpore s voľným pohybom zamestnancov a že nemecký zákon o spolurozhodovaní zamestnancov je preto zlučiteľný s právom EÚ. Právo EÚ totiž nebráni tomu, aby v oblasti zastupovania a kolektívnej ochrany záujmov zamestnancov v riadiacich a dozorných orgánoch spoločnosti podľa vnútroštátneho práva, ktorá doposiaľ nebola harmonizovaná, členský štát slobodne určil hraničné ukazovatele určujúce pôsobnosť jeho právnej úpravy za predpokladu, že tieto kritériá sú objektívne a nediskriminačné.

C-143/16 Abercrombie & Fitch Italia (19. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálna politika – Smernica 2000/78/ES – Rovnosť zaobchádzania v zamestnaní a povolani – Článok 2 ods. 1 – Článok 2 ods. 2 písm. a) – Článok 6 ods. 1 – Diskriminácia na základe veku – Zmluva o príležitostnej pracovnej činnosti, ktorú možno uzavrieť s osobami mladšími ako 25 rokov – Automatický zánik pracovnej zmluvy, ak pracovník dovŕši vek 25 rokov“

V Taliansku existuje tzv. zmluva o príležitostnej pracovnej činnosti, ktorú je možné uzatvoriť iba s osobami v istej vekovej kategórii a ktorá môže zaniknúť pri dosiahnutí veku 25 rokov. Žalobca na vnútroštátnom súde argumentoval, že takáto právna úprava umožňuje diskrimináciu na základe veku. Súdny dvor sa však stotožnil s argumentom talianskej vlády, podľa ktorého možnosť zamestnávateľov uzatvárať zmluvy o príležitostnej pracovnej činnosti a obmedziť trvanie zmluvy (do momentu dosiahnutia veku 25 rokov), má za cieľ podporiť prístup mladých na trh práce, dať im prvú pracovnú príležitosť a umožniť im získať skúsenosti, ktoré im môžu pomôcť nadobudnúť stabilnejšie zamestnanie. Uvedené predstavuje legitímny cieľ obmedzujúceho opatrenia. Predmetná právna úprava je navyše primeraná k cieľu dosiahnutia pružnosti trhu práce a nevyhnutná, najmä v kontexte ekonomickej krízy a nízkeho hospodárskeho rastu.

Q. Oblasť: Spoločná obchodná politika

Stanovisko 2/15 (16. 5. 2017)

„Stanovisko vydané podľa článku 218 ods. 11 ZFEÚ – Dohoda o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou – Dohoda „novej generácie“ dojednaná po nadobudnutí platnosti Zmlúv o EÚ a o FEÚ – Právomoc na uzavretie dohody – Článok 3 ods. 1 písm. e) ZFEÚ – Spoločná obchodná politika – Článok 207 ods. 1 ZFEÚ – Obchod s tovarom a službami – Priame zahraničné investície – Verejné obstarávanie – Obchodné aspekty duševného vlastníctva – Hospodárska súťaž – Obchod s tretími štátmi a trvalo udržateľný rozvoj – Sociálna ochrana pracovníkov – Ochrana životného prostredia – Článok 207 ods. 5 ZFEÚ – Služby v oblasti dopravy – Článok 3 ods. 2 ZFEÚ – Medzinárodná dohoda, ktorou môžu byť dotknuté spoločné pravidlá alebo pozmenený rozsah ich pôsobnosti – Predpisy sekundárneho práva Únie v oblasti slobodného poskytovania služieb v oblasti dopravy – Iné než priame zahraničné investície – Článok 216 ZFEÚ – Dohoda potrebná na dosiahnutie jedného z cieľov stanovených Zmluvami – Voľný pohyb kapitálu a platieb medzi členskými štátmi a tretími štátmi – Postupnosť zmlúv v oblasti investícií – Nahradenie zmlúv v oblasti investícií medzi členskými štátmi a Singapurskou republikou – Urovnávanie sporov medzi investorom a štátom – Urovnávanie sporov medzi zmluvnými stranami“

EK požiadala Súdny dvor o stanovisko, či má EÚ potrebnú právomoc, aby mohla sama podpísať a uzatvoriť dohodu o voľnom obchode so Singapurom. Súdny dvor v pléne rozhodol, že EÚ nemá potrebnú právomoc, aby uvedenú dohodu mohla podpísať a uzatvoriť sama bez členských štátov. Pri väčšine oblastí, ktoré sporná dohoda pokrýva, dospel Súdny dvor k záveru, že spadajú pod výlučnú právomoc EÚ. Zároveň však rozhodol, že ustanovenia dohody týkajúce sa iných než priamych investícií, ako aj ustanovenia týkajúce sa urovnávania sporov medzi investorom a štátom nepatria do výlučnej právomoci EÚ. Dohodu teda v predloženom znení môže EÚ uzavrieť iba spoločne s členskými štátmi.

R. Oblasť: Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika

C-45/15 P Safa Nicu Sepahan v. Rada EÚ (30. 5. 2017)

„Odvolanie – Žaloba o náhradu škody – Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP) – Reštriktívne opatrenia prijaté voči Iránskej islamskej republike – Zoznam osôb a subjektov, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov a ekonomických zdrojov – Majetková ujma – Nemajetková ujma – Nesprávne posúdenie výšky náhrady škody – Neexistencia – Vzájomné odvolanie – Podmienky nevyhnutné na vznik mimozmluvnej zodpovednosti Európskej únie – Povinnosť preukázať dôvodnosť reštriktívnych opatrení – Dostatočne závažné porušenie“

Všeobecný súd zrušil⁹ rozhodnutie Rady o zaradení iránskej spoločnosti do zoznamu subjektov, voči ktorým sa uplatňujú reštriktívne opatrenia, a priznal tejto spoločnosti náhradu nemajetkovej ujmy, avšak nepriznal jej náhradu majetkovej ujmy. Spoločnosť rozsudok napadla odvolaním, v ktorom sa domáhala, okrem iného, zrušenia tej časti rozsudku, v ktorej jej bol zamietnutý nárok na náhradu majetkovej ujmy. Súdny dvor však odvolanie zamietol, a to najmä z dôvodu, že spoločnosť hodnoverne nepreukázala existenciu majetkovej ujmy a jej priamu príčinnú súvislosť s reštriktívnymi opatreniami. Zároveň Súdny dvor posudzoval (a nakoniec negatívne vyhodnotil) vzájomné odvolanie Rady podané z titulu údajnej neexistencie mimozmluvnej zodpovednosti EÚ.

C-599/14 P Rada EÚ v. LTTE (26. 7. 2017)

C-79/15 P Rada EÚ v. Hamas (26. 7. 2017)

„Odvolanie – Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Boj proti terorizmu – Obmedzujúce opatrenia prijaté proti určitým osobám a subjektom – Zmrazenie finančných prostriedkov – Spoločná pozícia 2001/931/SZBP – Článok 1 ods. 4 a 6 – Nariadenie (ES) č. 2580/2001 – Článok 2 ods. 3 – Ponechanie organizácie na zozname osôb, skupín a subjektov zapojených do teroristických činov – Podmienky – Skutkový základ rozhodnutí o zmrazení finančných prostriedkov – Rozhodnutie prijaté príslušným orgánom – Povinnosť odôvodnenia“

V týchto konaniach Všeobecný súd posudzoval reštriktívne opatrenia prijaté Radou proti hnutiu HAMAS a proti hnutiu LTTE (Tigre oslobodenia tamilského Ílamu) a zrušil rozhodnutia Rady

---

⁹ Rozsudok Všeobecného súdu z 25. novembra 2014 vo veci T-384/11 *Safa Nicu Sepahan v. Rada EÚ*, EU:T:2014:986.

o reštriktívnych opatreniach¹⁰, proti čomu sa Rada odvolala. V prípade hnutia HAMAS v odvolacom konaní Súdny dvor vyhovel Rade a zrušil napadnuté rozhodnutie Všeobecného súdu. Konštatoval, že pri posudzovaní ponechania subjektu na zozname sa nevyžaduje, aby aj nové skutočnosti, ktoré musí Rada uviesť na odôvodnenie zachovania subjektu na zozname, boli predmetom rozhodnutí príslušných vnútroštátnych orgánov. V prípade hnutia LTTE Súdny dvor síce tiež uznal, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď podľa neho Rada porušila povinnosť odôvodňovať ponechanie na zozname iba rozhodnutiami príslušných vnútroštátnych orgánov, ale rozsudok Všeobecného súdu nezrušil. Skonštatoval totiž, že Rada nepreukázala dôvody, na základe ktorých v relevantnom období usúdila, že LTTE bude pokračovať v teroristických útokoch napriek tomu, že toto hnutie bolo vojensky porazené.

S. Oblasť: Štátna pomoc

C-150/16 Fondul Proprietatea (18. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Štátna pomoc – Pohľadávka spoločnosti, v ktorej má Rumunsko obchodný podiel zodpovedajúci väčšine základného imania, voči spoločnosti, ktorej jediným akcionárom je tento štát – Prevod aktíva na splatenie dlhu – Pojem ‚štátna pomoc‘ – Povinnosť oznámenia Európskej komisii“

Rumunsko ako majoritný akcionár istej obchodnej spoločnosti schválilo dohodu medzi touto spoločnosťou a jej dlžníkom (obchodná spoločnosť, kde je Rumunsko 100% akcionárom) o tom, že dlžník prevedie na predmetnú spoločnosť svoje vlastnícke právo k elektrárni, čím jeho dlh voči spoločnosti zanikne a spoločnosť vyplatí dlžníkovi rozdiel medzi hodnotou elektrárne a hodnotou dlhu. Menšinový akcionár spoločnosti napadol predmetný prevod argumentujúc, že z prevodu mal prospech iba dlžník (zbavenie sa neziskovej elektrárne, prijatie platby za rozdiel v hodnote medzi hodnotou dlhu a elektrárnou), čo predstavuje štátnu pomoc. Súdny dvor pripustil, že predmetná transakcia môže predstavovať štátnu pomoc, a zároveň stanovil podmienky, ktoré musí vnútroštátny súd preskúmať pre definitívny záver, či štátna pomoc bola alebo nebola poskytnutá.

C-228/16 P DEI v. Európska komisia (31. 5. 2017)

„Odvolanie – Štátna pomoc – Rozhodnutie o odložení – Odmietnutie Európskej komisie pokračovať v preskúvaní sťažnosti odvolateľky – Neexistencia štátnej pomoci po ukončení fázy predbežného preskúmania – Výlučne potvrdzujúce rozhodnutie – Podmienky zákonnosti zrušenia rozhodnutia o odložení v rámci autoremedúry“

V odvolacom konaní zrušil Súdny dvor uznesenie Všeobecného súdu¹¹, ktorým Všeobecný súd zastavil konanie o žalobe o neplatnosť rozhodnutia EK z dôvodu, že EK vydala nové rozhodnutie, ktoré jej skoršie rozhodnutie zrušilo a formálne nahradilo. Ak by totiž prijatie nového rozhodnutia EK viedlo

¹⁰ Rozsudok Všeobecného súdu z 16. októbra 2014 v spojených veciach T-208/11 a T-508/11 *LTTE v. Rada EÚ*, EU:T:2014:885 a rozsudok Všeobecného súdu z 17. decembra 2014 vo veci T-400/10 *Hamas v. Rada EÚ*, EU:T:2014:1095.

¹¹ Uznesenie Všeobecného súdu z 9. februára 2016 vo veci T-639/14 *DEI v. Európska komisia*, EU:T:2016:77.

automaticky k zastaveniu konania o žalobe o neplatnosť podanej proti pôvodnému rozhodnutiu, mohlo by to mať za následok bránenie účinnosti súdneho prostriedku nápravy. EK by totiž vedela nastaviť svoj procesný mechanizmus tak, aby sa vyhýbala súdnemu prieskumu.

C-74/16 Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania (27. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Štátna pomoc – Článok 107 ods. 1 ZFEÚ – Pojem ‚štátna pomoc‘ – Pojmy ‚podnik‘ a ‚hospodárska činnosť‘ – Podmienky uplatňovania článku 107 ods. 1 ZFEÚ – Článok 108 ods. 1 a 3 ZFEÚ – Pojmy ‚existujúca pomoc‘ a ‚nová pomoc‘ – Dohoda z 3. januára 1979 uzavretá medzi Španielskym kráľovstvom a Svätou stolicou – Daň zo stavieb, zariadení a stavebných prác – Oslobodenie od dane v prospech nehnuteľností katolíckej cirkvi“

Španielske právo stanovuje rôzne formy daňových úľav v prospech katolíckej cirkvi. Cirkevná kongregácia katolíckej cirkvi, ktorá prevádzkuje cirkevnú školu, žiadala vrátenie istých miestnych daní, ktoré uhradila v súvislosti so stavebnými prácami vykonanými na budove školy. Súdny dvor posudzoval zlučiteľnosť oslobodenia od dane v prospech katolíckej cirkvi so zákazom štátnej pomoci. Skonštatoval, že sporné oslobodenie od dane môže predstavovať štátnu pomoc, pokiaľ a v rozsahu, v akom sú činnosti poskytované v predmetnej školskej budove hospodárskymi činnosťami (priestory školy sú totiž využívané aj na platené vzdelávacie aktivity, nesubvencované verejným rozpočtom), čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu spolu s overením splnenia ďalších podmienok.

T. Oblasť: Územie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti

C-29/16 HanseYachts (4. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych veciach – Nariadenie (ES) č. 44/2001 – Článok 27 – Prekážka začatého konania – Súd, ktorý ako prvý začal konať – Článok 30 bod 1 – ‚Písomnosť, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocenná písomnosť‘ – Návrh na vykonanie súdneho znaleckého dokazovania s cieľom zabezpečiť alebo zaistiť pred začatím konania vo veci samej dôkaz o skutočnostiach, ktoré môžu tvoriť základ neskoršej žaloby“

Majiteľ motorovej lode, na ktorej sa prejavila vážna porucha motora, podal na francúzsky súd návrh na vydanie predbežného opatrenia s cieľom dosiahnuť vykonanie znaleckého dokazovania ešte pred začatím hlavného konania o náhrade škody. V súvislosti s danou vecou však boli iniciované aj ďalšie súdne konania pred nemeckými súdmi, preto bolo na účely určenia právomoci podľa nariadenia Brusel I. potrebné posúdiť, či predmetné špecifické francúzske konanie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia môže predstavovať prekážku začatej veci. Súdny dvor sa podrobne oboznámil s účelom francúzskej procesnoprávnej úpravy konania o vydanie predbežného opatrenia a dospel k záveru, že existuje veľmi jasná hranica medzi uvedeným konaním a konaním vo veci samej. Preto nemožno na účely posúdenia prekážky začatej veci a určenia súdu, ktorý začal konať ako prvý, predmetný návrh na vykonanie dokazovania považovať za návrh na začatie konania vo veci samej.

C-111/17 PPU OL (8. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych veciach – Právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností – Medzinárodné únosy detí – Haagsky dohovor z 25. októbra 1980 – Nariadenie (ES) č. 2201/2003 – Článok 11 – Žiadosť o návrat – Pojem „obvyklý pobyt“ dojčťa – Dieťa narodené v súlade s vôľou svojich rodičov v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom mali obvyklý pobyt – Nepretržitý pobyt dieťaťa počas prvých mesiacov jeho života v členskom štáte, v ktorom sa narodilo – Rozhodnutie matky nevrátiť sa do členského štátu, kde mal pár obvyklý pobyt“

Manželia z rôznych členských štátov sa pred narodením ich dieťaťa dohodli, že manželka porodí dieťa vo svojom členskom štáte pôvodu a následne sa vráti do členského štátu, v ktorom manželia mali spoločné bydlisko. Po narodení dieťaťa sa manželka nevrátila a rodinná situácia napokon vyústila do rozvodového konania. Sporný bol výklad pojmu „krajina obvyklého pobytu dieťaťa“ v konaní o návrate, iniciovanom otcom dieťaťa. Súdny dvor pripomenul charakter a účel konania o návrate, ktoré má prebehnúť bez prietáhov, a z tohto dôvodu nepovažoval za efektívne komplikovane dokazovať existenciu či neexistenciu dohody rodičov o krajine pobytu dieťaťa. Ďalej zdôraznil potrebu zohľadnenia najlepšieho záujmu dieťaťa v konaní o návrate. Preto nemožno členský štát, v ktorom mali rodičia spoločné bydlisko pred narodením dieťaťa, považovať za krajinu obvyklého pobytu dieťaťa.

C-249/16 Kareda (15. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna právomoc v občianskych a obchodných veciach – Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 – Článok 7 bod 1 – Pojmy „zmluvné veci“ a „zmluva o poskytnutí služieb“ – Regresná žaloba medzi solidárnymi dlžníkmi úverovej zmluvy – Určenie miesta plnenia úverovej zmluvy“

Partneri z rôznych členských štátov si vzali spoločný hypotekárny úver na financovanie kúpy nehnuteľnosti v jednom z týchto dvoch štátov. Partnerka opustila partnera, odišla zo spoločného bydliska a prestala aj uhrádzať splátky hypotekárneho úveru. Vnútroštátny súd, na ktorom si partner uplatnil nárok na regresnú náhradu škody voči svojej bývalej partnerke, spochybnil svoju medzinárodnú právomoc. Súdny dvor interpretoval relevantné ustanovenia nariadenia 1215/2012 a dospel k záverom, že (i) regresná žaloba podaná medzi solidárnymi dlžníkmi na základe zmluvy o úvere spadá pod pojem „zmluvné veci“; (ii) predmetná zmluva o úvere sa má kvalifikovať ako „zmluva o poskytovaní služieb,“ a (iii) „miestom v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť“ je sídlo úverovej inštitúcie, ktorá poskytla predmetný úver na bývanie.

C-340/16 MMA IARD (20. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v občianskych veciach – Nariadenie (ES) č. 44/2001 – Článok 9 ods. 1 – Článok 11 ods. 2 – Súdna právomoc vo veciach poistenia – Priama žaloba poškodeného proti poisťiteľovi – Žaloba zamestnávateľa, ktorý je verejnoprávnou inštitúciou a zákonným postupníkom práv svojho zamestnanca ako poškodeného, proti poisťiteľovi zúčastneného vozidla – Postúpenie “

Za osobu, ktorá bola v jednom členskom štáte účastníkom dopravnej nehody, si jej zamestnávateľ (sídliaci v inom členskom štáte ako štát miesta nehody) uplatnil voči poisťovateľovi nárok na náhradu škody, keďže zamestnávateľ tejto osobe riadne vyplácal mzdu počas celej jej doby práceneschopnosti. Vnútroštátny súd sa s otázkou určenia medzinárodnej právomoci obrátil na Súdny dvor. Konkrétne mal Súdny dvor zodpovedať otázku, či zamestnávateľ, na ktorého prešli práva poškodeného, sa môže považovať za „slabšieho účastníka,“ aby mohol spadať pod pojem „poškodený“ podľa nariadenia Brusel I. Podľa Súdneho dvora je pojem „slabší účastník“ vo veciach súvisiacich s poistením vymedzený dosť široko a na položenú prejudiciálnu otázku preto odpovedal kladne.

C-670/15 Šalplachta (26. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Prístup k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch – Smernica 2003/8/ES – Minimálne spoločné pravidlá týkajúce sa právnej pomoci pri takýchto sporoch – Pôsobnosť – Právna úprava členského štátu, podľa ktorej sa náklady na preklad podporných dokumentov potrebných na vybavenie žiadosti o právnu pomoc nenahrádzajú“

Český občan sa v pracovnoprávnom spore pred nemeckým súdom domáhal, aby mu bola poskytnutá právna pomoc. Aby preukázal svoje majetkové pomery, predložil nemeckému súdu niektoré dokumenty, ktoré boli úradne preložené z češtiny do nemčiny. Nemecký súd priznal žiadateľovi právnu pomoc, ale odmietol do sumy poskytnutej právnej pomoci zahrnúť aj náklady na vyhotovenie prekladov dokumentov osvedčujúcich majetkové pomery žiadateľa. Súdny dvor interpretoval smernicu o zlepšení prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch tak, že právna pomoc poskytnutá členským štátom zahŕňa aj náklady spojené s prekladom potrebnej dokumentácie.

U. Oblasť: Verejné obstarávanie

C-387/14 Esaprojekt (4. 5. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Verejné obstarávanie – Smernica 2004/18/ES – Zásada rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie a transparentnosti – Technické a/alebo odborné vedomosti hospodárskych subjektov – Článok 48 ods. 3 – Možnosť spoľahnúť sa na využitie spôsobilosti iných subjektov – Článok 51 – Možnosť doplniť ponuku – Článok 45 ods. 2 písm. g) – Vylúčenie z účasti na verejnom obstarávaní pre závažné porušenie“

Súdny dvor upresnil možnosti vytvorenia skupiny uchádzačov za účelom splnenia požiadaviek kladených zadávateľom verejnej zákazky. Okrem iného pritom rozhodol, kedy sa hospodársky subjekt nemôže odvolávať na schopnosti iného hospodárskeho subjektu pri spojení týchto subjektov na účely verejného obstarávania. Vylúčenie možnosti odvolávať sa na skúsenosti viacerých hospodárskych subjektov ale musí súvisieť s predmetom dotknutej zákazky a byť proporcionálne. Záujemca sa tiež nemôže odvolávať na skúsenosti skupiny podnikov, ktorej bol súčasťou pri plnení inej zákazky, pokiaľ sa skutočne a konkrétne nezúčastňoval na realizácii danej zákazky. Záujemca sa ale pri preukazovaní svojej spôsobilosti môže odvolávať na dve alebo viaceré zmluvy spoločne ako na jednu zákazku, pokiaľ to súťažné podklady explicitne nevylučujú. Napokon záujemca môže byť uznaný za vinného

zo skresľovania údajov aj vtedy, ak v jeho konaní síce nebol úmysel, ale nedbanlivosť, ktorej sa dopustil, mohla mať rozhodný vplyv na rozhodnutie verejného obstarávateľa v predmetnej zákazke.

C-296/15 Medisanus (8. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Verejné zákazky – Lieky na humánne použitie – Smernica 2004/18/ES – Článok 2 a článok 23 ods. 2 a 8 – Články 34 a 36 ZFEÚ – Verejná zákazka pre zásobovanie nemocnice – Vnútroštátna právna úprava, ktorá vyžaduje prednostné zásobovanie nemocníc liekmi vyrobenými z vnútroštátnej plazmy – Zásada rovnosti zaobchádzania“

Nemocnica v členskom štáte v pozícii verejného obstarávateľa vypísala zákazku na dodávanie liekov. Súťažné podklady verejného obstarávania od záujemcov vyžadovali, aby pri dodávaných liekoch vyrábaných z krvnej plazmy zabezpečili, že lieky budú vyrábané výlučne z krvi odobratej v tomto členskom štáte. Verejný obstarávateľ takéto podmienky odôvodňoval dôvodmi všeobecného záujmu na ochrane ľudského zdravia a verejného zdravia. Súdny dvor však tieto tvrdenia nepovažoval za preukázané a dospel k záveru, že takto nastavené podmienky verejného obstarávania nie sú v súlade s právom EÚ.

C-76/16 INGSTEEL a Metrostav (13. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Verejné zákazky – Smernica 2004/18/ES – Článok 47 ods. 1, 4 a 5 – Ekonomická a finančná situácia uchádzača – Smernice 89/665/EHS a 2007/66/ES – Žaloba podaná proti rozhodnutiu o vylúčení uchádzača z verejného obstarávania – Charta základných práv Európskej únie – Článok 47 – Právo na účinný prostriedok nápravy“

Návrh bol podaný v rámci sporu, v ktorom sa spoločnosti INGSTEEL a Metrostav domáhajú zrušenia rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie, potvrdzujúceho vylúčenie spoločností z verejného obstarávania na zákazku rekonštrukcie a stavby futbalových štadiónov z dôvodu nespĺnenia požiadaviek na ekonomickú a finančnú situáciu. Podľa Súdneho dvora právo EÚ nebráni vylúčeniu uchádzača z verejného obstarávania pre nespĺnenie podmienky týkajúcej sa ekonomickej a finančnej situácie stanovenej v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, spočívajúcej v predložení potvrdenia banky, ktorého predmetom je prísľub banky poskytnúť úver v požadovanej hodnote a zabezpečiť disponibilitu tejto sumy počas realizácie zmluvy. Zároveň však okolnosť, že banky, ktoré oslovil uchádzač, mu nie sú schopné dodať potvrdenie v znení podľa oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, môže oprávňovať uchádzača preukázať svoju ekonomickú a finančnú situáciu akýmkoľvek iným dokumentom, ktorý verejný obstarávateľ považuje za vhodný, ak uchádzač objektívne nemohol poskytnúť dokumenty požadované verejným obstarávateľom, čo ale prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

V. Oblasť: Vonkajšie vzťahy

Stanovisko 1/15 (26. 7. 2017)

„Žiadosť o stanovisko – Prípustnosť – Návrh dohody medzi Európskou úniou a Kanadou o prenose a spracovaní údajov z osobného záznamu o cestujúcom – Údaje cestujúcich v leteckej doprave

[Passenger Name Record (PNR)] – Zlučiteľnosť tohto návrhu dohody s článkom 16 ZFEÚ a s článkami 7, 8 a článkom 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie – Právny základ“

EP sa obrátil na Súdny dvor s otázkou, či je zamýšľaná Dohoda o prenose a spracúvaní údajov z osobného záznamu o cestujúcim medzi EÚ a Kanadou v súlade s právom EÚ. Vo svojom stanovisku sa Súdny dvor po prvýkrát vyslovil k zlučiteľnosti návrhu medzinárodnej dohody s Chartou základných práv EÚ. Dospel k záveru, že predmetnú dohodu nemožno uzavrieť v súčasnej podobe z dôvodu nezlučiteľnosti viacerých jej ustanovení so základnými právami na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov a že viaceré ustanovenia dohody sa neobmedzujú na to, čo je striktne nevyhnutné, a nestanovujú jasné a presné pravidlá. Dohoda by mala byť prepracovaná tak, aby lepšie vymedzovala a spresňovala zásahy do uvedených práv. Napokon Súdny dvor rozhodol, že dohodu treba uzavrieť súčasne na základe čl. 16 a čl. 87 ZFEÚ, keďže sleduje dva rovnocenné ciele, a to boj proti terorizmu a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti ako aj ochranu osobných údajov.

W. Oblasť: Životné prostredie

C-529/15 Folk (1. 6. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Environmentálna zodpovednosť – Smernica 2004/35/ES – Článok 17 – Časová pôsobnosť – Prevádzkovanie vodnej elektrárne spustenej do prevádzky pred uplynutím lehoty na prebratie tejto smernice – Článok 2 bod 1 písm. b) – Pojem ‚environmentálna škoda‘ – Vnútroštátna právna úprava, ktorá vylučuje akúkoľvek škodu krytú povolením – Článok 12 ods. 1 – Prístup k spravodlivosti vo veciach týkajúcich sa životného prostredia – Aktívna legitímácia – Smernica 2000/60/ES – Článok 4 ods. 7 – Priamy účinok“

Vec sa týka výkladu smernice o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd. Vodná elektrárň spôsobila výkyvy vodnej hladiny, ktoré viedli k redukcii počtu rýb. Vnútroštátne právne pravidlá však uvedený stav nekvalifikujú ako environmentálnu škodu, keďže je daná strata krytá rozhodnutím o prevádzke vodnej elektrárne. V prvom rade Súdny dvor stanovil, že smernica sa uplatňuje aj na environmentálne škody, ktoré vznikli po uplynutí transpozičnej lehoty, hoci boli spôsobené prevádzkou zariadenia povoleného a spusteného do prevádzky pred týmto dňom. Ďalej skonštatoval, že spod definície pojmu „environmentálna škoda“ nemožno automaticky vyňať škodu so závažnými nepriaznivými účinkami na ekologický, chemický alebo kvantitatívny stav alebo ekologický potenciál vôd iba preto, že je krytá povolením podľa vnútroštátneho práva. Nakoniec určil, že je v rozpore so smernicou, keď držiteľovi rybárskeho povolenia nie je priznaná aktívna legitímácia na iniciovanie konania týkajúceho sa environmentálnej škody.

C-129/16 Túrkevei Tejtermelő Kft. (13. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Články 191 a 193 ZFEÚ – Smernica 2004/35/ES – Uplatniteľnosť ratione materiae – Znečistenie ovzdušia protiprávnym spaľovaním odpadu – Zásada znečisťovateľ platí – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca spoločnú a nerozdielnu zodpovednosť vlastníka pozemku, na ktorom došlo k znečisteniu, a znečisťovateľa“

Maďarské právo umožňuje, aby vlastník pozemku spoločne a nerozdielne zodpovedal za environmentálnu škodu, ktorá vznikne na pozemku, bez ohľadu na príčinnú súvislosť medzi správaním vlastníka a zistenou škodou. Cieľom je zabrániť nedostatku náležitej starostlivosti vlastníka a donútiť ho prijať opatrenia na minimalizáciu environmentálnych škôd, čím dochádza k naplneniu jedného z cieľov smernice 2004/35. Vymedzením osobitnej kategórie osôb, ktoré popri prevádzkovateľovi nesú zodpovednosť za environmentálnu škodu (t. j. vlastníci pozemkov), táto právna úprava sprísňuje mechanizmus stanovený v smernici 2004/35. V tomto ohľade Súdny dvor konštatoval, že posilnené ochranné opatrenia sú povolené v prípade, že sú v súlade so zmluvami, zásadami práva EÚ a so sekundárnym právom. Ukladanie pokút vlastníkovi pozemku je pritom v súlade so smernicou 2004/35, pokiaľ je takáto právna úprava spôsobilá prispieť k naplneniu cieľa posilnenej ochrany a pokiaľ spôsob stanovenia výšky pokuty nepresahuje to, čo je potrebné pre dosiahnutie uvedeného cieľa.

Spojené veci C-196/16 a C-197/16 Comune di Corridonia (26. 7. 2017)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Smernica 85/337/EHS – Smernica 2011/92/EÚ – Možnosť uskutočniť dodatočné posúdenie vplyvov zariadenia na výrobu elektrickej energie z bioplynu v prevádzke na životné prostredie s cieľom získať nové povolenie“

V predmetných konaniach bola Súdnemu dvoru položená otázka ohľadom interpretácie smernice o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie. Na území dvoch talianskych obcí boli vybudované dve zariadenia na výrobu elektrickej energie z biomasy, ktoré boli postavené bez predchádzajúceho posúdenia vplyvu na životné prostredie. Uvedené obce nesúhlasili s legalitou dodatočného posúdenia vplyvov na životné prostredie po uskutočnení stavby zariadení a namietali nesúlad s právom EÚ. Súdny dvor konštatoval, že nie je v rozpore s právom EÚ, ak vnútroštátna legislatíva umožní, aby sa posúdenie vplyvov na životné prostredie uskutočnilo dodatočne po výstavbe zariadenia a jeho uvedení do prevádzky. Nesmie tým však byť umožnené obchádzať právo EÚ a posúdenie v rámci nápravy sa nesmie týkať len budúcich vplyvov zariadenia na životné prostredie, ale musí zohľadniť aj environmentálne vplyvy, ku ktorým dôjde od okamihu realizácie výstavby.

C-441/17 R Európska komisia v. Poľská republika (27. 7. 2017)

„Predbežné opatrenie – Návrh na vydanie predbežných opatrení – Žiadosť na rozhodnutie bez vypočutia druhej strany – Smernica 92/43/EHS – Smernica 2009/147/ES – Ochrana prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín“

Podpredseda Súdneho dvora uznesením vyhovel návrhu EK na vydanie predbežných opatrení, predloženému v rámci konania o žalobe EK proti Poľsku za porušenie práva EÚ, konkrétne smernice o biotopoch a smernice o ochrane voľne žijúcich vtákov. Poľsku tak okamžite nariadil zastaviť určité činnosti (najmä výrub a ťažbu dreva) v oblasti Bielovežského národného parku, ktorý je najstarším a najväčším pralesom na európskom území a je zapísaný na zozname lokalít svetového dedičstva UNESCO. Ide o predbežné rozhodnutie, pred vydaním ktorého nebolo Poľsko vypočuté. Preto je prijaté opatrenie nateraz časovo obmedzené a bude platiť do definitívneho rozhodnutia o návrhu EK na vydanie predbežných opatrení.

II. JUDIKATÚRA VŠEOBECNÉHO SÚDU

A. Oblasť: Aproximácia právnych predpisov

T-115/15 Deza v. Európska chemická agentúra (11. 5. 2017)

„REACH – Zostavenie zoznamu látok navrhovaných na zahrnutie do prílohy XIV nariadenia (ES) č. 1907/2006 – Doplnenie zápisu o látke bis(2-ethylhexyl)-ftalát (DEHP) nachádzajúcej sa na tomto zozname – Články 57 a 59 nariadenia č. 1907/2006“

Všeobecný súd sa okrem iného zaoberal existenciou právomoci ECHA doplniť existujúci zápis látky nachádzajúcej sa na zozname kandidátskych látok navrhovaných na zahrnutie do prílohy XIV nariadenia 1907/2006 o nové skutočnosti, k čomu došlo prijatím napadnutého rozhodnutia. Napriek tomu, že nariadenie 1097/2006 takúto právomoc ECHA výslovne neupravuje, Všeobecný súd rozhodol, že ECHA takouto právomocou disponuje implicitne, a to najmä vzhľadom na systematiku a cieľ predmetnej právnej úpravy, ktorým je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia. Všeobecnému súdu pri preskúmaní platnosti napadnutého aktu neprekážal ani proces jeho prijatia, keď počas rokovania Výboru členských štátov Dánsko pozmenilo svoj pôvodný návrh tak, aby bolo možné dosiahnuť jednomyseľnosť. Po posúdení všetkých žalobných dôvodov Všeobecný súd žalobu zamietol. Voči tomuto rozsudku bolo podané odvolanie¹².

T-125/17 R BASF Grenzach v. Európska chemická agentúra (13. 7. 2017)

„Predbežné opatrenie – REACH – Látka triclosan – Hodnotiace konanie – Rozhodnutie odvolacej komisie ECHA – Povinnosť poskytnúť určité informácie vyžadujúce si testovanie na zvieratách – Žiadosť o predbežné opatrenie – Neexistencia naliehavosti.“

Spoločnosť BASF Grenzach podala žiadosť o odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacej komisie ECHA, pokiaľ ide o určité testy na zvieratách. Tvrdila, že by jej mohla vzniknúť vážna a nenapraviteľná ujma, keďže by sa dostala do situácie, keď by si musela vybrať medzi splnením povinnosti z napadnutého rozhodnutia a rizikom privodenia si zodpovednosti (vrátane trestnej zodpovednosti) za porušenie nariadenia č. 1223/2009 o kozmetických výrobkoch, ktoré zakazuje, ako všeobecné pravidlo, testovanie na zvieratách na kozmetické účely. Predseda Všeobecného súdu žiadosť spoločnosti BASF Grenzach zamietol z dôvodu, že nepreukázala splnenie podmienky naliehavosti. Skutočnosť, že spoločnosť BASF Grenzach musí splniť rozhodnutie odvolacej komisie ECHA, ktoré jej je individuálne adresované a ktoré vyžaduje testovanie na zvieratách, nemôže mať za následok privodenie si zodpovednosti za porušenie iného aktu EÚ všeobecného rozsahu. Toto riziko sa preto zdá byť len hypotetické a nemôže predstavovať riziko vážnej a nenapraviteľnej ujmy.

---

¹² Konanie na Súdnom dvore vo veci C-419/17 P *Deza v. Európska chemická agentúra*.

B. Oblasť: Colná únia

T-347/16 Inox Mare v. Európska komisia (21. 6. 2017)

T-289/16 Inox Mare v. Európska komisia (21. 6. 2017)

„Žaloba o neplatnosť – Colná únia – Rozhodnutie Komisie, že vrátenie dovozného cla v určitom prípade nie je dôvodné – Žaloba iného subjektu – Neexistencia priamej dotknutosti – Neprípustnosť – Nariadenie (EÚ, Euratom) č. 883/2013 – Externé vyšetrovanie OLAF – Report a odporúčanie – Nenapadnuteľné akty“

Vo veci T-347/16 sa žalobca domáhal neplatnosti rozhodnutia EK konštatujúceho nesplnenie podmienok na vrátenie dovozného cla britskému dovozcovi Spojeným kráľovstvom za ním dovezený tovar s deklaroványm pôvodom na Filipínach, avšak pochádzajúcim z Taiwanu. Taliansky dovozca v obdobnej situácii v žalobe tvrdil, že napadnuté rozhodnutie EK prejedikuje rozhodnutie talianskych colných orgánov voči nemu. Všeobecný súd návrh zamietol ako neprípustný, pretože žalobca nie je priamo dotknutý napadnutým rozhodnutím. Napadnutým rozhodnutím totiž nie je prejedikované rozhodnutie talianskych orgánov, ktoré budú pri posudzovaní brať ohľad na konkrétne okolnosti vo veci žalobcu, vrátane jeho správania, skúseností a dobrej viery, pokiaľ ide o pôvod tovaru. V súvisiacej veci T-289/16 Všeobecný súd zamietol ako neprípustnú žalobu toho istého žalobcu na zrušenie aktov OLAF (jednak konečnej správy a jednak odporúčania pre ďalší postup v nadväznosti na vyšetrovanie OLAF), pretože tieto nepredstavujú akty napadnuteľné žalobou o neplatnosť, nviažu orgány, ktorým sú adresované a nemenia priamo právne postavenie žalobcu.

T-752/14 Combaro v. Európska komisia (19. 7. 2017)

„Colná únia – Dohoda o pridružení medzi Európskym spoločenstvom a Lotyšskou republikou – Článok 239 nariadenia (EHS) č. 2913/92 – Vrátenie a odpustenie dovozného cla – Dovož ľanového textilu z Lotyšska – Ustanovenie o spravodlivom zaobchádzaní – Osobitná situácia – Podvodné konanie alebo hrubá nedbanlivosť – Rozhodnutie Komisie, ktoré vyhlasuje odpustenie dovozného cla za nedôvodné.“

V tomto prípade sa spoločnosť Combaro domáhala zrušenia rozhodnutia Komisie, ktorým odmietla žalobkyne sa týkajúci návrh na odpustenie dovozného cla. V súlade s Colným kódexom musia byť splnené dve kumulatívne podmienky, a to osobitná situácia a neexistencia zjavnej nedbanlivosti a podvodu na strane dotknutej osoby. Podľa Všeobecného súdu v tomto prípade Komisia pri hodnotení splnenia uvedených kritérií pochybila, keďže sa spoliehla iba na stručné tvrdenia lotyšských colných orgánov bez toho, aby si sama zaobstarala potrebné informácie a podklady. Žalobe preto vyhovel a napadnuté rozhodnutie zrušil.

C. Oblasť: Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo

T-132/16 PayPal v. EUIPO (5. 5. 2017)

„Ochranná známka Európskej únie – Konanie o vyhlásenie neplatnosti – Slovná ochranná známka Európskej únie VENMO – Konanie v dobrej viere – Čl. 52 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 207/2009“

Všeobecný súd v tomto spore zvrátil rozhodnutie odvolacieho senátu EUIPO z dôvodu, že prihláška na slovnú ochrannú známku VENMO nebola podaná v dobrej viere. Relevantným časom pre určenie dobrej viery je čas podania prihlášky ochrannej známky, pričom prihlasovateľ na základe rokovaní so žalobcom vedel v čase podania prihlášky o pravdepodobnosti zámeny prihlasovanej ochrannej známky a ochrannej známky žalobcu a úmyslom prihlasovateľa bolo zabrániť používaniu označenia žalobcom.

T-9/15 Ball Europe v. EUIPO (13. 6. 2017)

„Dizajn Spoločenstva – Konanie o výmaze – Zapísaný dizajn Spoločenstva vyobrazujúci tri plechovky – Skorší dizajn – Dôvod výmazu – Osobitý charakter – Odlišný celkový dojem – Článok 6 a článok 25 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 6/2002 – Skupina výrobkov predstavujúca jednotný predmet – Rozsah opisu zapísaného dizajnu Spoločenstva – Povinnosť odôvodnenia – Zámena účastníka konania“

Žalobca v tomto konaní namietal, že odvolací senát EUIPO odmietol zohľadniť opis sporného dizajnu v angličtine z dôvodu, že nebol podaný v jazyku prihlášky. Všeobecný súd túto výhradu žalobcu zamietol a uviedol, že úlohou opisu, ktorý môže byť obsiahnutý v prihláške dizajnu, je vysvetliť vyobrazenie alebo vzor. Opis nachádzajúci sa v prihláške však nemá ovplyvniť posúdenie v merite, týkajúce sa novosti a osobitného charakteru sporného dizajnu.

T-427/16 až T-429/16 Martín Osete v. EUIPO (29. 6. 2017)

„Ochranná známka Európskej únie – Konanie o výmaze – Slovné ochranné známky AN IDEAL WIFE, AN IDEAL LOVER and AN IDEAL HUSBAND – Absencia riadneho používania ochranných známok – Čl. 51 ods. 1 písm. a) nariadenia (ES) č. 207/2009 – Nepoužívanie riadne neodôvodnené“

Všeobecný súd v tomto konaní potvrdil rozhodnutie odvolacieho senátu EUIPO o výmaze ochranných známok z dôvodu absencie ich riadneho používania. Žalobca namietal, že mal problémy vyhovieť regulačným obmedzeniam v oblasti kozmetického priemyslu, čo považoval za oprávnený dôvod na nepoužívanie ochranných známok. Všeobecný súd uviedol, že regulačné obmedzenia nie je možné považovať za dôvod, pre ktorý by mohlo byť znemožnené používať ochranné známky. Regulačné obmedzenia v oblasti kozmetického priemyslu sa vzťahujú na všetky subjekty, ktoré podnikajú v danej oblasti a žalobca si ich mal byť vedomý vopred.

T-448/16 Mr. Kebab v. EUIPO (29. 6. 2017)

„Ochranná známka Európskej únie – Námietkové konanie – Prihláška obrazovej ochrannej známky Európskej únie Mr. KEBAB – Skoršia španielska obrazová ochranná známka MISTER KEBAP – Relatívny dôvod zamietnutia – Pravdepodobnosť zámeny – Článok 8 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 207/2009“

Odvolací senát EUIPO zamietol žiadosť slovenskej spoločnosti o zápis obrazovej ochrannej známky, obsahujúcej slová „Mr. Kebab“, z dôvodu existencie pravdepodobnosti zámeny so skoršou španielskou obrazovou ochrannou známkou, ktorá obsahuje slová „Mister Kebab“. Všeobecný súd rozhodnutie odvolacieho senátu EUIPO potvrdil a žalobu zamietol. V nadväznosti na argumentáciu žalobcu uviedol, že aj keď má skoršia známka nízku rozlišovaciu spôsobilosť, môže existovať pravdepodobnosť zámeny predovšetkým z dôvodu podobnosti označení a podobnosti dotknutých tovarov.

T-389/16 AIA v. EUIPO (13. 7. 2017)

„Ochranná známka Európskej únie – Konanie o vyhlásenie neplatnosti – Slovná ochranná známka Európskej únie MONTORSI F. & F. – Skoršia národná slovná ochranná známka Casa Montorsi – Relatívny dôvod neplatnosti – Pravdepodobnosť zámenny – Článok 53 ods. 1 písm. a) a článok 8 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 207/2009 – Dohoda o koexistencii ochranných známok – Dosah – Článok 53 ods. 3 nariadenia č. 207/2009“

V tomto prípade EUIPO odmietol pri svojom posúdení zohľadniť dohodu o koexistencii ochranných známok. Všeobecný súd však rozhodol, že EUIPO je povinný takúto dohodu zohľadniť a posúdiť, či dohoda obsahuje jasný a presný súhlas so zápisom napadnutej ochrannej známky ako ochrannej známky EÚ. Všeobecný súd taktiež uviedol, že nesúhlasný výklad dohody stranami sporu potvrdzuje, že nejde o jasný a koherentný postup pri registrácii ochrannej známky, a teda z neho nevyplýva súhlas žalobcu so zápisom ochrannej známky EÚ.

T-214/16 Sata v. EUIPO (14. 7. 2017)

„Ochranná známka Európskej únie – Označenie, ktoré pozostáva výlučne z čísel – Prihláška slovnej ochrannej známky Európskej únie 4600 – Absolútny dôvod zamietnutia – Opisný charakter – Nedostatok rozlišovacej spôsobilosti – Čl. 7 ods. 1 písm. b) a c) nariadenia (ES) č. 207/2009“

V tomto spore Všeobecný súd potvrdil rozhodnutie odvolacieho senátu EUIPO, ktorý z dôvodu opisného charakteru zamietol zápis slovnej ochrannej známky, pozostávajúcej výlučne z čísla 4600, pre pištrole na maľovanie a striekacie pištrole na nanášanie farieb. Všeobecný súd uviedol, že označenie pozostávajúce výlučne z číslíc nie je samo osebe dôvodom na zamietnutie prihlášky ochrannej známky. Číslo 4600 však predstavuje hodnotu tlaku v britsko-americkej sústave jednotiek (pound-force per square inch, skrátene „psi“), pod ktorou prihlasovaný druh výrobku funguje, a preto je potrebné považovať sporné označenie za opisné.

D. Oblasť: Energetika

T-63/16 E-Control v. Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky
(29. 6. 2017)

„Energetika – Podmienky prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny – Rozhodnutia národných regulačných orgánov o schválení metód pridelovania cezhraničnej prenosovej kapacity – Súlad s nariadením (ES) č. 714/2009 – Stanovisko ACER – Definícia rozhodnutia, proti ktorému sa možno odvolať pred ACER – Článok 19 nariadenia (ES) č. 713/2009 – Rozhodnutie odvolacieho senátu ACER odmietajúce odvolanie ako neprípustné – Právna chyba – Nedostatok odôvodnenia“

Žalobca, rakúsky národný regulačný orgán, v konaní napadol rozhodnutie odvolacieho senátu ACER, ktorým bolo odmietnuté odvolanie proti stanovisku ACER o súlade rozhodnutí národných regulačných orgánov o schválení metód pridelovania cezhraničnej prenosovej kapacity v regióne strednej a východnej Európy s nariadením 714/2009 a s Usmerneniami o riadení a pridelovaní dostupnej prenosovej kapacity medzi národnými sústavami. Žalobu proti uvedenému stanovisku ACER, ktoré sa

týka aj rozhodnutia slovenského regulačného orgánu, pritom už Všeobecný súd odmietol ako neprípustnú v inom konaní¹³. V tomto konaní sa Všeobecný súd zaoberal rozhodnutím odvolacieho senátu ACER v súvislosti s napadnutým stanoviskom, pričom námietky žalobcu zamietol. Odvolací senát totiž správne posúdil, že stanovisko ACER nie je v zmysle nariadenia 713/2009 napadnuteľným aktom. Uvedené stanovisko je len odporúčacieho charakteru a nemá záväzné právne účinky.

T-849/16 R PGNiG Supply & Trading v. Európska komisia (21. 7. 2017)

T-883/16 R Poľská republika v. Európska komisia (21. 7. 2017)

T-130/17 R Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo v. Európska komisia (21. 7. 2017)

„Predbežné opatrenia – Vnútrotný trh zemného plynu – Smernica 2009/73/ES – Žiadosť Spolkovej agentúry pre siete za účelom modifikácie podmienok odklonu od pravidiel Únie pre využívanie potrubia OPAL – Rozhodnutie Komisie o modifikácii podmienok odklonu od pravidiel Únie – Žiadosť o odklad vykonateľnosti – Nedostatok naliehavosti“

Všeobecný súd v tomto konaní rozhodoval o návrhoch na odklad vykonateľnosti rozhodnutia EK, ktorým sprístupnila nevyužitých 50 % kapacity plynovodu OPAL hospodárskej súťaži. Žalobkyne sa obávali, že väčšina z týchto 50 % bude obsadená spoločnosťou Gazprom, ktorá už disponuje zvyšnými 50 % kapacity. Svojím návrhom sa pokúšali zabrániť vážnej a nenapraviteľnej ujme, ktorá im mala vzniknúť v dôsledku zmenšenia objemu prepravy plynu prostredníctvom iných plynovodov, a teda aj ohrozenia bezpečnosti dodávok plynu do Poľska a poškodenia hospodárskej súťaže. Predseda Všeobecného súdu návrhy na odklad vykonateľnosti zamietol, pričom zároveň zrušil skoršie uznesenie o odklade vykonateľnosti¹⁴. Dôvodom bola jednak existencia zmlúv, ktoré zabezpečujú dodávky cez iné plynovody do vydania rozhodnutia vo veci samej, pričom ich prípadné nedodržanie alebo vypovedanie by zakladalo možnosť využitia opravných prostriedkov, resp. podania nového návrhu na vydanie predbežného opatrenia; a jednak chýbajúci právny základ pre zmluvy, ktoré by boli uzavreté na základe napadnutého rozhodnutia v prípade vyhlásenia jeho neplatnosti.

E. Oblasť: Hospodárska a menová politika

T-122/15 Landeskreditbank Baden-Württemberg v. ECB (16. 5. 2017)

„Hospodárska a menová politika – Prudenciálny dohľad nad úverovými inštitúciami – Článok 6 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1024/2013 – Článok 70 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 468/2014 – Jednotný mechanizmus dohľadu – Právomoci ECB – Decentralizovaný výkon vnútroštátnymi orgánmi – Posúdenie významu úverovej inštitúcie – Potreba priameho dohľadu zo strany ECB“

---

¹³ Uznesenie Všeobecného súdu z 19. októbra 2016 vo veci T-671/15 *Energie-Control Austria für die Regulierung der Elektrizitäts- und Erdgaswirtschaft (E-Control) v. Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky*, EU:T:2016:626.

¹⁴ Uznesenie predsedu Všeobecného súdu z 23. decembra 2016 T-849/16 R *PGNiG Supply & Trading v. Európska komisia*, uznesenie predsedu Všeobecného súdu z 23. decembra 2016 vo veci T-883/16 R *Poľsko v. Európska komisia*.

Všeobecný súd potvrdil rozhodnutie ECB, podľa ktorého žalobkyňa nepredstavuje menej významný subjekt v zmysle nariadenia 1024/2013, v dôsledku čoho žalobkyňa spadala pod priamy prudenciálny dohľad ECB. Právomoc prudenciálneho dohľadu je výlučnou právomocou ECB. Vychádza sa z prezumpcie, že subjekty s hodnotou majetku, ako má žalobkyňa, sú významné, a vtedy podliehajú dohľadu ECB. Nad menej významnými subjektmi vykonávajú dohľad národné orgány, pričom ide o decentralizovaný výkon právomoci ECB, ktorý vylučuje uplatnenie zásady subsidiarity a proporcionality. Aby členské štáty takúto právomoc mohli vykonávať nad významným subjektom, prináleží im preukázať, že dohľad vykonávaný ich orgánmi by bol vhodnejší ako dohľad ECB. To však v tomto prípade preukázané nebolo. Otázka nízkeho rizikového profilu banky je na účely potrebného posúdenia irelevantná. Proti tomuto rozsudku bolo podané odvolanie¹⁵.

F. Oblasť: Hospodárska súťaž

T-480/15 Agria Polska a i. v. Európska komisia (16. 5. 2017)

„Hospodárska súťaž – Kartel – Zneužitie dominantného postavenia – Trh distribúcie prípravkov na ochranu rastlín – Rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti – Údajné protisúťažné správanie výrobcov a predajcov – Dohody alebo zosúladené postupy spočívajúce v podávaní sťažností výrobcami alebo predajcami pred správnymi a trestnými orgánmi – Oznamovanie údajných porušení uplatniteľnej právnej úpravy zo strany súbežných dovozcov – Administratívne kontroly následne uskutočnené správnymi orgánmi – Uloženie správnych a trestných sankcií súbežným dovozcom vnútroštátnymi orgánmi – Považovanie podávania sťažností výrobcami alebo predajcami za šikanujúce správanie alebo zneužívanie správneho konania – Neexistencia záujmu Únie – Právo na účinnú súdnu ochranu“

Vec sa týkala údajného porušenia práva hospodárskej súťaže a práva na súdnu ochranu zamietnutím sťažnosti žalobcov adresovanej EK. Žalobcovia v sťažnosti namietali praktiky spoločností RWA, pre ktoré boli kontrolovaní a sankcionovaní poľskými, rakúskymi a nemeckými orgánmi. EK rozhodla, že neexistuje dostatočný záujem EÚ na začatí vyšetrovania, pretože pravdepodobnosť preukázania porušenia práv je nízka, rozsah vyšetrovania by bol neprimeraný a vnútroštátne orgány a súdy sú na riešenie veci vhodnejšie. Všeobecný súd rozhodol, že EK sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia a dostatočne odôvodnila svoje rozhodnutie. Oprávnené usúdila, že informovanie vnútroštátnych orgánov o porušení práva predstavuje zneužitie dominantného postavenia len výnimočne a nie je isté, či by tomu tak bolo v danej veci. Všeobecný súd tiež uviedol, že žalobcami napádané správanie vnútroštátnych orgánov nespadá pod čl. 101 a 102 ZFEÚ, ktoré sa týkajú správania podnikov. Všeobecný súd sa napokon nestotožnil s názorom, že EK bola povinná začať vyšetrovanie po zamietnutí sťažnosti poľským orgánom pre premlčanie. Voči tomuto rozsudku bolo podané odvolanie¹⁶.

¹⁵ Konanie na Súdnom dvore vo veci C-450/17 P *Landeskreditbank Baden-Württemberg v. ECB*.

¹⁶ Konanie na Súdnom dvore vo veci C-373/17 P *Agria Polska a i. v. Európska komisia*.

G. Oblasť: Inštitucionálne právo

Spojené veci T-15/15 a T-197/15 Costa v. Európsky parlament (12. 5. 2017)

„Platové pomery poslancov Parlamentu – Starobný dôchodok – Pozastavenie – Vymáhanie – Obmedzenie súbehu – Pravidlá týkajúce sa úhrady výdavkov a náhrad poslancov Parlamentu – Odkaz na vnútroštátne právo – Článok 12 ods. 2a písm. v) nariadenia o doživotnej rente poslancov – Peňažná náhrada za výkon funkcie predsedu talianskeho prístavného orgánu – Legitímna dôvera“

Napadnutými rozhodnutiami predsedníctvo EP rozhodlo o pozastavení vyplácania predbežného starobného dôchodku žalobcovi a vymáhani sumy, ktorá bola v tomto kontexte vyplatená. Dôvodom prijatia rozhodnutia bolo, že žalobca EP nedeklaroval svoj príjem z výkonu funkcie predsedu talianskeho prístavného orgánu, ktorý je podľa vnútroštátnej právnej úpravy nezlučiteľný s poberaním starobného dôchodku poslanca. Žalobca okrem iného namietal aj porušenie legitímnej dôvery, ktorá mala byť okrem iného založená aj aktívnym vyplácaním starobného dôchodku zo strany EP. Všeobecný súd však rozhodol, že takéto vyplácanie legitímnu dôveru založiť nemôže. Inak by totiž v podstate nikdy nemohlo dôjsť k pozastaveniu vyplácania a vymáhaniu žiadnej sumy neoprávnene vynaloženej zo strany EÚ. Po preskúmaní aj ďalších námietok a žalobných dôvodov Všeobecný súd žaloby zamietol.

H. Oblasť: Poľnohospodárstvo a rybolov

T-287/16 Belgické kráľovstvo v. Európska komisia (20. 7. 2017)

„EPZF a EPFRV – Výdavky vylúčené z financovania – Výdavky uskutočnené Belgickom – Vývozné náhrady – Neexistencia spätné získaných súm dôsledkom nedbanlivosti pripísateľnej orgánu členského štátu – Nevyužitie všetkých možností na potencionálne spätné získanie – Proporcionalita“

Belgicko sa domáhalo neplatnosti rozhodnutia EK v rozsahu, v akom ním boli vylúčené z financovania EÚ určité výdavky Belgicka z dôvodu nedbanlivosti na strane Belgického úradu pre intervencie a náhrady. Konkrétne išlo o vývozné náhrady na cukor. Všeobecný súd žalobu zamietol z dôvodu, že Belgický úrad pre intervencie a náhrady tým, že nenapadol na kasačnom súde nepriaznivé rozhodnutie odvolacieho súdu, nevyužil všetky možnosti, ktoré mal k dispozícii, a nekonal s obozretnosťou nevyhnutnou na spätné získanie vývozných náhrad. Všeobecný súd tak rozhodol napriek tomu, že Belgicko si dalo vypracovať stanovisko advokáta na kasačnom súde, ktoré bolo negatívne, pokiaľ ide o šancu na úspech. Aj v prípade negatívneho stanoviska totiž bolo Belgicko oprávnené napadnúť rozsudok odvolacieho súdu na kasačnom súde, ktorý mohol vo veci položiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru EÚ.

T-143/15 Španielske kráľovstvo v. Európska komisia (20. 7. 2017)

„EPZF a EPFRV – Výdavky vylúčené z financovania – Výdavky vynaložené Španielskom – Neviazaná priama pomoc pre žiadosti na roky 2008 a 2009 – Nedostatky v systéme kontrol – Určenie kontrolných vzoriek – Dôkazné bremeno – Pomoc na rozvoj vidieka v Autonómnej oblasti Castille-a-León pre žiadosti na roky 2009 a 2010 – Kontroly na mieste – Kľúčové kontroly – Proporcionalita“

Všeobecný súd posudzoval rozhodnutie, ktorým EK vylúčila z financovania EÚ určité výdavky vynaložené Španielskom z dôvodu nedostatkov v systéme kontrol na mieste. Zaoberal sa dvoma samostatnými paušálnymi opravami. V prvom prípade žalobe čiastočne vyhovel, nakoľko EK nepreukázala pochybenie Španielska, pokiaľ išlo o efektivitu kontrol za rok 2009. EK konkrétne tvrdila, že Španielsko malo prehodnotiť svoj systém kontrol za roky 2008 a 2009, keďže kontrolné vzorky vybrané na základe analýzy rizika vykazovali nižšiu mieru pochybení ako vzorky vybrané na náhodnom základe. Táto skutočnosť však platila len pre kontroly vykonané v roku 2008. V roku 2009 bol trend opačný, pričom EK mala vychádzať len z údajov pre konkrétny rok a jej závery s ohľadom na tendenciu viacerých rokov nemožno prijať. V druhom prípade Všeobecný súd žalobu zamietol z dôvodu, že v rozpore s tým, čo tvrdilo Španielsko, je toto povinné vykonať kontroly formou počítania zvierat, pokiaľ je určitý počet zvierat podmienkou čerpania z predmetných fondov.

I. Oblasť: Občianstvo EÚ

T-754/14 Efler a i. v. Európska komisia (10. 5. 2017)

„Inštitucionálne právo – Európska iniciatíva občanov – Transatlantické obchodné a investičné partnerstvo – Komplexná hospodárska a obchodná dohoda – Zjavný nedostatok právomocí Komisie – Návrh právneho aktu na účely uplatňovania Zmlúv – Článok 11 ods. 4 ZEÚ – Článok 2 ods. 1 a článok 4 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 211/2011 – Rovnosť zaobchádzania“

Všeobecný súd sa v tomto konaní zaoberal žalobou proti rozhodnutiu EK, ktorým zamietla žiadosť o registráciu návrhu európskej iniciatívy občanov s názvom „Stop TTIP“. Organizátori iniciatívy od EK konkrétne požadovali, aby odporučila Rade zrušiť mandát na rokovania o TTIP a neuzavrieť CETA. EK iniciatívu odmietla zaregistrovať z dôvodu, že návrh nespadá do jej právomocí, podľa ktorých môže predložiť návrh právneho aktu na účely vykonávania zmlúv. Všeobecný súd napadnuté rozhodnutie zrušil. Neprijal pritom argumentáciu EK, že navrhovaný akt z dôvodu jeho negatívnej povahy nie je právnym aktom, ktorého návrh by EK mohla predložiť, ani argumentáciu, že ide o prípravný akt, ktorý navyše nemá účinky voči tretím osobám. Rovnako podľa Všeobecného súdu navrhovaná iniciatíva neprímerane nezasiahne do legislatívneho procesu ani neovplyvní zásadu inštitucionálnej rovnováhy. Všeobecný súd však zároveň zdôraznil, že ak by aj EK návrhu iniciatívy vyhovel a Rada by dané akty prijala, nič prípadne nebráni inštitúciám EÚ, aby rokovali a uzatvárali nové návrhy transatlantických dohôd o voľnom obchode.

J. Oblasť: Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika

T-303/15 Barqawi v. Rada EÚ (11. 5. 2017)

T-304/15 Abdulkarim v. Rada EÚ (11. 5. 2017)

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia s ohľadom na situáciu v Sýrii – Zmrazenie finančných prostriedkov – Zjavná nesprávne posúdenie“

Obaja žalobcovia sú sýrski podnikatelia, voči ktorým boli prijaté reštriktívne opatrenia z dôvodu funkcií, ktoré zastávali v spoločnostiach zapísaných na sankčných zoznamoch. Tieto opatrenia napadli pred

Všeobecným súdom, pričom ten ich žalobe vyhovel z dôvodu, že Rada neuniesla dôkazné bremeno. Rada totiž zápisy preukazovala článkami agentúry Reuters, ktoré Všeobecný súd nepovažoval za dostatočné, a tiež podobnými sankciami prijatými voči žalobkyniam zo strany USA. Jednoduchý odkaz na takéto sankcie Všeobecný súd nepovažoval za dostatočný, nakoľko Rada nedisponovala dôkazmi, na základe ktorých USA uvedené opatrenia prijalo. Navyše, zápis jednej zo spoločností, v ktorých žalobcovia zastávali svoje funkcie, už medzičasom Všeobecný súd zrušil¹⁷.

T-410/16 Makhlouf v. Rada EÚ (18. 5. 2017)

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia prijaté voči Sýrii – Zmrazenie finančných prostriedkov – Právo na obhajobu – Právo na účinnú súdnu ochranu – Povinnosť odôvodnenia – Zjavne nesprávne posúdenie – Právo na ochranu cti – Právo vlastníť majetok – Presumpcia nevinny – Obmedzenia vstupu na územie Únie a prechodu cez toto územie – Proporcionalita“

Všeobecný súd v predmetnej veci zamietol žalobu na neplatnosť zápisu žalobcu na sankčný zoznam týkajúci sa reštriktívnych opatrení voči Sýrii. Rozhodol, že Rada neporušila žalobcovo právo na obranu a súdnu ochranu a žalobcovi poskytla dostatočné informácie umožňujúce mu napadnúť sporný zápis pred súdom EÚ. Ďalej uviedol, že samotná skutočnosť, že žalobca je členom rodiny Makhlouf alebo al-Assad (žalobca je bratranec sýrskeho prezidenta) by postačovala na uvedenie žalobcu na zoznam podľa práva EÚ, ibaže by bolo preukázané, že ako člen týchto rodín nie je spojený so sýrskym režimom. Podľa Všeobecného súdu však žalobca nepreukázal, že by nebol spojený s režimom v Sýrii, nemal na tento režim žiadny vplyv alebo sa dištancoval od členov rodiny Makhlouf alebo al-Assad. Žalobca síce tvrdil, že sa utiahol zo sveta obchodu a venuje sa charitatívnym aktivitám. Stále je však prezidentom Syriatelu (vedúceho telekomunikačného operátora v Sýrii) a podľa Všeobecného súdu Rada preukázala, že žalobca je spojený so sýrskym režimom a finančne ho podporuje. Voči tomuto rozsudku bolo podané odvolanie¹⁸.

T-262/15 Kiselev v. Rada EÚ (15. 6. 2017)

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce Ukrajinu – Zmrazenie finančných prostriedkov – Obmedzenia v oblasti vstupu na územie členských štátov – Fyzická osoba, ktorá aktívne podporuje akcie alebo politiky narúšajúce alebo ohrozujúce Ukrajinu – Povinnosť odôvodnenia – Zjavne nesprávne posúdenie – Sloboda prejavu – Proporcionalita – Právo na obranu“

Všeobecný súd v konaní posudzoval legalitu reštriktívnych opatrení prijatých voči žalobcovi z dôvodu jeho funkcie riaditeľa ruskej federálnej tlačovej agentúry, pričom žalobca bol označený za ústrednú postavu vládnej propagandy zameranej na podporu nasadenia ruských síl na Ukrajinu. Podľa Všeobecného súdu prijatím napadnutých opatrení nedošlo k porušeniu Dohody o partnerstve a spolupráci uzavretej medzi EÚ a Ruskom. Od tejto dohody sa totiž možno jednostranne odkloniť, aby

---

¹⁷ Rozsudok Všeobecného súdu zo 6. apríla 2017 vo veci T-35/15 *Alkarim for Trade and Industry v. Rada Európskej únie*, EU:T:2017:262.

¹⁸ Konanie na Súdnom dvore vo veci C-458/17 P *Makhlouf v. Rada EÚ*.

sa prijali opatrenia nevyhnutné z hľadiska ochrany hlavných bezpečnostných záujmov strán tejto dohody „v čase vojny alebo vážneho medzinárodného napätia predstavujúceho hrozbu vojny alebo s cieľom splniť záväzky, ktoré (táto strana) prijala na účely zachovania mieru a medzinárodnej bezpečnosti“. Aktivity Ruska na Ukrajine v čase prijatia napadnutých aktov predmetnú podmienku podľa Všeobecného súdu splňali. Navyše, reštriktívne opatrenia sa môžu týkať aj cieľa zachovania mieru a medzinárodnej bezpečnosti. V súvislosti s proporcionalitou obmedzenia slobody prejavu Všeobecný súd okrem iného uviedol, že zásady vyplývajúce z judikatúry ESĽP možno uplatniť len čiastočne vzhľadom na povahu a účel reštriktívnych opatrení EÚ. Žalobu Všeobecný súd zamietol.

T-215/15 Azarov v. Rada EÚ (7. 7. 2017)

T-221/15 Arbusov v. Rada EÚ (7. 7. 2017)

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia prijaté s ohľadom na situáciu na Ukrajine – Zmrazenie finančných prostriedkov – Zoznam osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa uplatňuje zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov – Ponechanie mena žalobcu v zozname – Povinnosť odôvodnenia – Právo na obhajobu – Právo vlastníť majetok – Právo vykonávať hospodársku činnosť – Proporcionalita – Zneužitie právomoci – Zásada riadnej správy vecí verejných – Zjavne nesprávne posúdenie“

Žalobcovia v minulosti zastávali vysoké štátne funkcie na Ukrajine. Reštriktívne opatrenia EÚ boli voči nim prijaté z dôvodu, že sa proti nim na Ukrajine vedie trestné konanie za spreneveru verejných finančných prostriedkov a aktív. V konaní pred Všeobecným súdom tieto opatrenia napadli, pričom okrem iného tvrdili, že Rada mala vziať do úvahy nedostatky úrovne ochrany základných práv na Ukrajine. Všeobecný súd tieto tvrdenia zamietol, pričom prihliadol na členstvo Ukrajiny v Rade Európy, jej prístupenie k EDĽP a nedávnu zmenu režimu, ktorého legitimitu uznala EÚ aj medzinárodné spoločenstvo. Aj preto tu nemožno aplikovať judikatúru vo veci reštriktívnych opatrení na boj s terorizmom¹⁹, kde podobné námietky boli zohľadnené. Na druhej strane, pokiaľ by namietané nedostatky boli preukázateľne takého rozsahu, že by to malo vplyv na práva žalobcov v trestnom konaní na Ukrajine, Rada by bola povinná takéto tvrdenia preveriť. V predmetných veciach však také dôkazy neboli predložené. Všeobecný súd aj preto žaloby zamietol.

T-619/15 Badica a Kardiam v. Rada EÚ (20. 7. 2017)

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia prijaté voči určitým osobám a subjektom vzhľadom na situáciu v Stredoafrickej republike – Zmrazenie finančných prostriedkov – Pôvodné rozhodnutie o zápise – Zoznam osôb a subjektov na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov – Zahnutie mien žalobcov – Vykonávanie rezolúcie OSN – Povinnosť odôvodnenia – Právo na obhajobu – Prezumpcia neviny – Zjavne nesprávne posúdenie“

---

¹⁹ Rozsudok Všeobecného súdu zo 16. októbra 2014 v spojených veciach T-208/11 a T-508/11 *Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE) v. Rada Európskej únie*, EU:T:2014:885; návrhy generálnej advokátky Eleanor Sharpston z 22. septembra 2016 vo veci C-599/14 P *Rada Európskej únie v. Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE)*, EU:C:2016:723.

Rada zapísala žalobcov na zoznam týkajúci sa reštriktívnych opatrení voči Stredoafrickej republike z dôvodu, že poskytujú podporu ozbrojeným skupinám prostredníctvom nezákonného využívania prírodných zdrojov alebo obchodovania s nimi v Stredoafrickej republike, a to pokiaľ ide o diamanty a zlato. Voči zápisu sa bránili žalobou, ktorú však Všeobecný súd zamietol. Rozhodol, že Rada v danom prípade dostatočne jasne a konkrétne odôvodnila zmrazenie finančných prostriedkov, pretože preukázala, že žalobcovia pokračovaním v nákupe nezákonne vyvezených diamantov nevyhnutne poskytli podporu ozbrojeným skupinám. Na uvedenom závere nič nemení skutočnosť, že podľa Všeobecného súdu v súvislosti s vývozom zlata nedošlo k nezákonnému využívaniu prírodných zdrojov alebo obchodovaniu.

K. Oblasť: Spoločná obchodná politika

T-442/12 Changmao Biochemical Engineering v. Rada EÚ (1. 6. 2017)

„Dumping – Dovozy kyseliny vínnej s pôvodom v Číne – Zmena konečného antidumpingového cla – Čiastočné predbežné preskúmanie – Štatút podniku pôsobiaceho v trhovom hospodárstve – Náklady na hlavné vstupy, ktoré podstatným spôsobom odrážajú trhové hodnoty – Zmena okolností – Povinnosť odôvodnenia – Lehota na prijatie rozhodnutia týkajúceho sa štatútu podniku pôsobiaceho v trhovom hospodárstve – Právo na obhajobu – Článok 20 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1225/2009“

Všeobecný súd v tomto konaní posudzoval žalobu o čiastočnú neplatnosť antidumpingových opatrení na dovoz kyseliny vínnej s pôvodom v Číne. Pritom posudzoval, či v rámci predbežného preskúmania podľa čl. 11 ods. 3 základného nariadenia musia inštitúcie konštatovať objektívnu zmenu skutkových okolností alebo či môžu vykonať odlišné posúdenie na základe už existujúcich okolností vzhľadom na nové tvrdenia a dôkazy, ktoré predložili účastníci konania. Rozhodol, že objektívna zmena skutkových okolností nie je nevyhnutná. Inštitúcie totiž môžu pri predbežnom preskúmaní preskúmať nielen to, či sa okolnosti významne zmenili, ale aj to, či sa existujúcimi opatreniami dosiahli zamýšľané výsledky. Napriek tomu Všeobecný súd žalobe vyhovel, a to z dôvodu porušenia čl. 20 ods. 2 základného nariadenia a práva žalobkyne na obhajobu.

L. Oblasť: Štátna pomoc

T-74/14 Francúzska republika v. Európska komisia (6. 7. 2017)

T-1/15 SNCM v. Európska komisia (6. 7. 2017)

„Štátna pomoc – Pomoc vykonaná Francúzskom v prospech SNCM – Pomoc na reštrukturalizáciu a opatrenia prijaté v rámci plánu privatizácie – Kritérium súkromného investora v trhovej ekonomike – Rozhodnutie vyhlasujúce pomoc za nezákonnú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom – Sociálna politika členských štátov – Znovuotvorenie formálneho vyšetrovacieho konania – Povinnosť odôvodnenia – Rovnosť zaobchádzania – Článok 41 Charty základných práv“

SNCM je francúzska lodná spoločnosť, ktorá poskytuje pravidelné verejné lodné spojenia s Korzikou, Sardíniou a severnou Afrikou. Všeobecný súd sa opäť²⁰ zaoberal určitými opatreniami Francúzska v prospech tejto spoločnosti. Žaloby boli podané v nadväznosti na rozhodnutie EK, ktorým uvedené opatrenia vyhlásila za nezlučiteľné s vnútorným trhom, pričom Všeobecný súd žaloby zamietol. Uviedol pritom, že EK správne uplatnila kritérium súkromného investora, ktorý by za daných okolností neprijal podobné opatrenia ako Francúzsko, t. j. predaj podniku za zápornú cenu, dodatočné kapitálové vklady s 10 % mierou návratnosti a kontokorentný úver na financovanie opatrení sociálneho charakteru.

M. Oblasť: Štrukturálne fondy

T-512/14 Green Source Poland v. Európska komisia (4. 5. 2017)

T-403/15 JYSK v. Európska komisia (4. 5. 2017)

„Žaloba o neplatnosť – EFRR – Článok 41 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1083/2006 – Odmietnutie poskytnutia finančného príspevku na veľký projekt – Podnik zodpovedný za realizáciu projektu – Neexistencia priamej dotknutosti – Nepripustnosť“

Vo vyššie uvedených konaniach sa Všeobecný súd zaoberal žalobami o neplatnosť rozhodnutí EK o odmietnutí poskytnutia finančných príspevkov z EFRR na veľké projekty. Podľa zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi žalobcami a Poľskom skončila platnosť zmlúv dňom oznámenia zamietavého rozhodnutia EK žalobcom a títo museli vrátiť finančné prostriedky vyplatené poľskými orgánmi. Všeobecný súd žaloby zamietol ako neprípustné, pretože žalobcovia neboli priamo dotknutí napadnutými rozhodnutiami, ktoré vyvolávajú účinky len v právnych vzťahoch medzi EK a Poľskom. Napadnuté rozhodnutia neovplyvňovali priamo postavenie žalobcov. Boli nimi odmietnuté finančné príspevky z EFRR na financovanie projektu Poľsku, nie žalobcom, a Poľsko musí opraviť prípadné výdavky týkajúce sa projektu, ktoré už boli predložené EK. Napadnuté rozhodnutia tiež ponechávali Poľsku priestor na voľnú úvahu a ako také nebránili tomu, aby žalobcovia svoje projekty realizovali alebo aby ich Poľsko financovalo prostredníctvom iných zdrojov než z EFRR. Voči rozsudku vo veci T-403/15 bolo podané odvolanie²¹.

N. Oblasť: Verejné obstarávanie

T-151/16 NC v. Európska komisia (27. 6. 2017)

„Dotácie – Vyšetrovanie OLAF u – Konštatovanie porušenia zákonnosti – Rozhodnutie Komisie o uložení správnej sankcie – Vylúčenie z postupov verejného obstarávania a poskytovania grantov financovaných zo všeobecného rozpočtu Únie v dĺžke 18 mesiacov – Zápis do databázy systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia subjektov – Uplatnenie rôznych znení finančného nariadenia z hľadiska času –

---

²⁰ Napr. rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. júna 2005 vo veci T-349/03 *Corsica Ferries France SAS v. Komisia Európskych spoločností*, EU:T:2005:221; rozsudok Všeobecného súdu z 11. septembra 2012 vo veci T-565/08, *Corsica Ferries France SAS v. Európskej komisii*, EU:T:2012:415 (.

²¹ Konanie na Súdnom dvore vo veci C-402/17 P *JYSK v. Európska komisia*.

Podstatné formálne náležitosti – Retroaktívne uplatnenie miernejšieho represívneho právneho predpisu“

Všeobecný súd v predmetnej veci zrušil rozhodnutie EK o vylúčení žalobcu z verejných obstarávaní a grantov financovaných zo všeobecného rozpočtu EÚ v dĺžke 18 mesiacov a jeho zaregistrovaní v databáze tzv. systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia. Napadnuté rozhodnutie EK totiž bolo prijaté bez toho, aby boli zohľadnené nové miernejšie ustanovenia represívneho režimu, ktorých retroaktívne uplatnenie na skutkové okolnosti prípadu mohlo viesť k zhovievavejšiemu rozhodnutiu. Týmito novými miernejšími ustanoveniami bola jednak stanovená nemožnosť vylúčiť z účasti na postupoch obstarávania a grantov EÚ hospodársky subjekt, ktorý prijal určité nápravné opatrenia preukazujúce jeho spoľahlivosť, a jednak došlo k zníženiu hornej hranice trvania vylúčenia z piatich rokov na tri roky.